



ہندوستان میں اقبالیات

مرتبہ

عبدالقوی دسنوی

اقبال اکادمی پاکستان

۹۰/بی - ۲، گلبرگ ۳، لاہور

قیمت : ۲/۵۰ روپے

اقبال ریویو — شماره ۲ ، جلد ۱
جولائی ۱۹۷۶ء



مطبوعہ: زرین آرٹ پریس ، لاہور

ہندوستان میں اقبالیات

اردو میں اشاریہ سازی کا کام ابھی بہت کم ہوا ہے اور جو کچھ ہوا ہے وہ محض انفرادی کوششوں اور دلچسپیوں کا نتیجہ ہے۔ میر تقی میر، انیس، غالب، شبلی، مولوی عبدالحق، مولانا ابوالکلام آزاد اور نیاز فتح پوری وغیرہ سے متعلق اشارے لگے گئے ہیں۔ سید سلیمان ندوی، امتیاز علی عرشی، مالک رام، مسعود حسین رضوی ادیب اور سید عابد حسین کی تحریروں کے اشارے بھی شائع کیے گئے ہیں۔ بعض رسائل کے مضامین کے اشارے بھی مرتب ہو کر منظر عام پر آئے ہیں۔ البتہ یہ دیکھتے ہوئے خوشی ہو رہی ہے کہ غالب، انیس اور اقبال سے متعلق اشارے کتابی صورت میں شائع ہوئے ہیں۔ ”غالبیات“ غالب سے متعلق پہلا اشاریہ کتابی شکل میں ہے جس کی اشاعت جنوری ۱۹۶۹ میں ہوئی ہے جس میں جون ۱۹۶۸ تک شائع شدہ غالب سے متعلق تحریروں کے حوالے درج ہیں۔ دوسری کتاب ”غالب بیلوگرافی“ علی گڑھ مسلم یونیورسٹی سے ۱۹۷۲ میں شائع ہوئی ہے جو ۱۹۷۱ تک غالب سے متعلق مضامین، کتابوں، غالب سمبروں کا اشاریہ ہے۔ پاکستان سے غالب کے سلسلے میں پہلا اشاریہ ”غالب نما“ ہے جس میں ۱۹۴۷ سے ۱۹۶۸ تک پاکستان میں شائع شدہ غالب سے متعلق تحریروں کے حوالے درج ہیں۔ ”اشاریہ غالب“ کی اشاعت ۱۹۶۹ میں ہوئی ہے۔ یہ کتاب غالب کی تصانیف، خطوط، اشعار اور بعض دوسری تحریروں اور ترجموں کا نہایت اچھا اشاریہ ہے۔ یہ دراصل پہلی جلد ہے۔ دو اور جلدیں غالب سے متعلق تحریروں پر مشتمل شائع ہونے والی ہیں۔ انیس کے سلسلے میں ”ماہ نو“ کراچی کے انیس سمبر میں ضمیر اختر نقوی کا اشاریہ ”گنجینہ انیس“ شائع ہوا

- ۱۔ مرتب عبدالقوی دستوی -
 ۲۔ مرتب محمد انصار اللہ -
 ۳۔ مرتب ابن حسن قیصر -
 ۴۔ مرتب سید معین الرحمن -

ہے جس کی بڑی اہمیت ہے۔ انیس سے متعلق تحریروں کا اشاریہ ”انیس نما“ ۵ کی اشاعت ۱۹۷۳ میں کتابی صورت میں ہوئی ہے۔ ۱۹۷۱ میں ایک اور اشاریہ ”سرسید احمد خاں—منتخب کتابیات“ ۶ علی گڑھ یونیورسٹی سے شائع ہوا ہے۔ علامہ اقبال سے متعلق اشاریہ سازی کا کام پاکستان میں شروع ہوا ہے۔ اس سلسلے میں سب سے پہلی کتاب ”اقبالیات کا تنقیدی جائزہ“ از قاضی احمد میاں اختر جو نا گڑھی ۱۹۵۵ میں اقبال اکادمی کراچی* سے شائع ہوئی ہے۔ اسی سال عبدالغنی اور خواجہ نور الہی کی مرتب کردہ *Bibliography of Iqbal* بزم اقبال لاہور نے شائع کی ہے۔ ”کلید اقبال“ کے نام سے ملک نذیر احمد کی کتاب اردو اکیڈمی جہاں پور سے شائع ہوئی ہے۔ اس کتاب کا سن اشاعت کہیں درج نہیں ہے۔ ۱۹۶۲ میں خواجہ عبدالوحید کی کتاب *Bibliography of Iqbal* اقبال اکادمی کراچی کی طرف سے منظر عام پر آئی ہے۔ فروری ۱۹۶۷ میں اقبالیات کے ماہر سید عبدالواحد صاحب کی کتاب *Studies in Iqbal* شائع ہوئی ہے۔ اس کتاب کے آخر میں اقبال سے متعلق *Bibliography* دی گئی ہے۔ سید عبدالواحد صاحب نے مختلف زبانوں اُردو، سندھی، ہندی، عربی، فارسی، جرمنی، ترکی، انگریزی، فرانسیسی، روسی، اطالوی، میں اقبال سے متعلق کاموں کا جائزہ لیا ہے اور صرف انہی تحریروں کو اس میں جگہ دی ہے جن میں نئی بات کہی گئی ہے۔ اس اعتبار سے اقبالیات کے سلسلے میں یہ اشاریہ بہت اہم ہے۔ ۱۹۷۵ میں تصانیف اقبال اور تصانیف برائے اقبال سے متعلق چوبیس صفحات پر مشتمل ایک اشاریہ رفیع الدین ہاشمی صاحب نے شائع کیا ہے۔ یہ اگرچہ مختلف کتابچہ ہے لیکن مفید کام ہے۔

ہندوستان میں علامہ اقبال سے متعلق اب تک کوئی اشاریہ نہیں تیار کیا گیا ہے۔ ممکن ہے ۱۹۷۷ تک کچھ کام منظر عام پر آئے۔ اس وقت میرا یہ اشاریہ ”ہندوستان میں اقبالیات ایک نظر میں“ گویا اس سلسلے کی پہلی کڑی ہے۔ میں نے اسے ہندوستان اور اُردو تک محدود رکھا ہے۔ البتہ انگریزی کے چند مضامین اور کتابوں کے حوالے محض اس لیے شامل کر لیے ہیں کہ آئندہ اگر موقع ملا تو اس پر الگ سے کام کروں گا۔ اس اشارے میں نے ہندوستانیوں کی اُن تحریروں کو شامل کیا ہے جو ہندوستان یا پاکستان میں کسی جگہ شائع ہوئی ہیں اور پاکستانیوں کی صرف اُن تحریروں کے حوالے دیے ہیں جو ہندوستان میں

۵- مرتب عبدالقوی دستوی - ۶- مرتب محمد حسین رضوی -

*اقبال اکادمی پاکستان اب کراچی سے لاہور منتقل ہو گئی ہے۔

شائع ہوئی ہیں، اس لیے کہ اس سے بھی ہندوستانیوں کی اقبال سے دلچسپی کا پتہ چلتا ہے۔

اشاریہ سازی کا کام لامحدود اور مسلسل ہوتا ہے۔ لامحدود اس لیے کہ تمام رسائل کا نظر سے گزرنا محال ہے اور مسلسل اس لیے کہ ہر نیا دن اس میں کچھ نہ کچھ اضافہ کرتا ہے۔ بہر حال محدود ذرائع و وسائل کے باوجود جو کچھ کر سکا ہوں، وہ ”ہندوستان میں اقبالیات“ کی صورت میں حاضر ہے۔ اس میں خامیاں، کوتاہیاں، کمزوریاں ضرور رہ گئی ہوں گی۔ اس لیے مطالعہ کرنے والوں سے امید کرتا ہوں کہ وہ اپنے تاثرات سے آگاہ کریں گے تاکہ آئندہ ایسے بہتر بنانے کی کوشش کی جا سکے۔

مجھے یہ اعتراف کرتے ہوئے نہایت مسرت ہو رہی ہے کہ برادرم شکیل الرحمن اور نور چشان علی متقی دہنوی اور علی تقی دہنوی نے کارڈ کی تیاریوں میں اور ترتیب میں میری بڑی مدد کی ہے جس کی وجہ سے یہ کام بہت آسان ہو گیا ہے۔

اقبال نمبر ”علی گڑھ“ کے لیے جناب ضیاء الدین انصاری، آزاد لائبریری مسلم یونیورسٹی اور محمد انصار اللہ صاحب کا شکر گزار ہوں کہ ان دونوں حضرات کے تعاون سے اس نمبر کے مضامین اس اشاریہ میں شامل کر سکا۔

(۱) اقبال رسائل میں

حمیدہ بیگم	”جہان عثمانیہ“ ۱۹۴۹	ایلیس اقبال کی نظر میں
مناظر عاشق پرگانوی	”فروع اردو“ لکھنؤ، فروری ۱۹۶۶	ایلیس اقبال کی نظر میں
سید مستفیض الحسن	”الحسنات“ رام پور، اگست ۱۹۷۳	ابھی عشق کے امتحان آور بھی ہیں (تشریح)
حشم الرمضان	”شاعر“ بمبئی، جولائی ۱۹۷۳	اپنی نظم مرزا غالب میں اقبال کی ترمیمات
سید مستفیض الحسن	”الحسنات“ رام پور، دسمبر ۱۹۷۴	اجتہاد (تشریح)
چودھری شیر محمد حمید	”فکر و نظر“ علی گڑھ، جولائی ۱۹۶۶	اجتہاد—علامہ اقبال کی نظر میں

ظفر احسن آصف	آرٹ اور اقبال
”آج کل“ دہلی، ۱۵ اکتوبر ۱۹۳۵	
عباس جعفر	اردو شاعری اور اقبال
”سب رس“ حیدرآباد دکن، جون ۱۹۳۸	
فراق گورکھپوری	اردو غزل کی تکنک (اقبال نے غزل میں انقلاب پیدا کیا)
”نگار“ لکھنؤ، ۱۹۵۰	
رقعت احمد خاں	اردو کی جدید شاعری اور انقلاب
”برہان“ دہلی، جون ۱۹۳۰	
سہا بھوپالی	ارمغانِ حجاز
”تیرنگ خیال“ لاہور، ۱۹۳۲	
سید مستفیض الحسن	آزاد اور محکوم (تشریح)
”الحسنات“ رام پور، اگست ۱۹۷۳	
جگن ناتھ آزاد	آزاد و اقبال
”اقدام“ لاہور، ستمبر ۱۹۵۳	
عمود علی	اسرارِ خودی
”خطیب“، ۷ نومبر ۱۹۱۶	
ڈاکٹرسن	اسرارِ خودی
”معارف“ اعظم گڑھ، ۱۹۲۱	
کمال احمد صدیقی	اسرارِ خودی
”شیرازہ“ کراچی، شماره ۳ ”زمانہ“ کانپور، ستمبر ۱۹۱۸	اسرار و رموز
عبدالرحمن بجنوری	اسرار و رموز
”تیرنگ“ لاہور، ۱۹۳۲	
مترجم مالک رام	
منظور علی منظور	اشارات
”سب رس“ حیدرآباد دکن، جون ۱۹۳۸	
محمد بشیر الحق دسنوی	اصلاحاتِ اقبال
”معارف“ اعظم گڑھ، فروری ۱۹۷۲	
محمد بشیر الحق دسنوی	اصلاحاتِ منظوماتِ مندرجہ نوادرِ اقبال
”بہاری زبان“ علی گڑھ، ۱۵ اگست ۱۹۶۳	

افتتاحیہ خطبہ	درگا پرشاد دھر	”گفتگو“ بمبئی، مارچ - جون ۱۹۷۵
افکارِ اقبال (پیام مشرق کے آئینے میں)	حافظ محمد طاہر علی	”معارف“ اعظم گڑھ، فروری ۱۹۷۲
اقبال	عبدالقادر	”خندنگ نظر“ لکھنؤ، مئی ۱۹۰۲
اقبال	غلام سرور	”علی گڑھ میگزین“ اقبال نمبر، اپریل ۱۹۳۸
اقبال	محمد رضا علی خان	”علی گڑھ میگزین“ اقبال نمبر، اپریل ۱۹۳۸
اقبال	رشید احمد صدیقی	”جوہر“ اقبال نمبر، دہلی، ۱۹۳۸
اقبال	محمد مجیب	”جوہر“ اقبال نمبر، دہلی ۱۹۳۸
اقبال	معین الدین احمد	”سب رس“ حیدرآباد دکن، جون ۱۹۳۸
اقبال	محمود حسین	”فانوس“ مدراس، فروری ۱۹۳۹
اقبال	آغا حیدر حسن دہلوی	”آج کل“ دہلی، ۱۵ اپریل ۱۹۳۷
اقبال	اختر الزمان ناصر	”نقشِ قو“ اورنگ آباد دکن، جون ۱۹۵۷
اقبال	خلیفہ عبدالحکیم	”گفتگو“ بمبئی نمبر ۳، ۱۹۶۳
اقبال		”کتاب نما“ دہلی، اگست ۱۹۶۷
اقبال	فیض زبیری	”شعور“ حیدرآباد دکن، ۱۱ مئی ۱۹۷۳
اقبال	سردار جعفری	”شاعر“ بمبئی، جولائی ۱۹۷۳

اقبال	خلیفہ عبدالحکیم	”تحریک“ دہلی، اپریل ۱۹۷۳
اقبال	ایس۔ ایم۔ سرور	”صبحِ امید“ بمبئی، دسمبر ۱۹۷۳
اقبال	شمیم حنفی	”شبِ خون“ الہ آباد، دسمبر ۱۹۷۳
اقبال	کمال الدین بیگ	”پیام آفتاب“ امرتسر
اقبال اپنے خطوط کے آئینے میں	ڈاکٹر عبدالحق	”پہاری زبان“ دہلی، ۸ فروری ۱۹۷۶
اقبال اپنے معاصرین کی نگاہ میں	ڈاکٹر عبدالحق	”فروغِ اردو“ لکھنؤ، فروری ۱۹۷۶
اقبال، اسلام اور اشتراکیت	جگن ناتھ آزاد	”معارف“ اعظم گڑھ، فروری۔ مارچ ۱۹۷۶
اقبالِ اقبال	سید ابراہیم	”صبحِ اُسید“ بمبئی، دسمبر ۱۹۷۳
اقبال اور ایلیس	مسیح الزمان	”نسیان“ الہ آباد یونیورسٹی، ۱۹۳۵
اقبال اور ابوالعلا معری	ڈاکٹر طلحہ حسین مترجم محسن عثمانی ندوی	”مریچ“ پٹنہ، اپریل ۱۹۶۸
اقبال اور آب و رنگِ شاعری	محمد عظیم	”شاعر“ آگرہ، جولائی ۱۹۳۷
اقبال اور احترامِ آدم	جگن ناتھ آزاد	”آفاق“ لاہور، ۲۱ اپریل ۱۹۵۹
اقبال اور ادب کے تقاضے	محمد بدیع الزمان	”صبحِ نو“ پٹنہ، مئی ۱۹۶۹
اقبال اور ارتقائے تخلیقی	عزیز احمد	”اردو“ دہلی، جولائی ۱۹۳۷
اقبال اور آرٹ	یوسف حسین خان	”اردو“ دہلی، اکتوبر ۱۹۳۸

اقبال اور اردو غزل	قمرالدین خان	”علی گڑھ میگزین“ اقبال نمبر، اپریل ۱۹۳۸
اقبال اور آرزوئے نایافت	امتیاز علی عرشی	”برہان“ دہلی، جون ۱۹۳۶
اقبال اور آزادی	مصباح الدین شکیل	”آج کل“ دہلی، اپریل ۱۹۵۹
اقبال اور آزادی	مصباح الدین صدیقی	روزنامہ ”رہنمائے دکن“ حیدرآباد دکن، جون ۱۹۷۳
اقبال اور اسپونٹنک	عبدالمغنی	”پہاری زبان“ علی گڑھ، یکم نومبر ۱۹۵۹
اقبال اور اس کا عہد	جگن ناتھ آزاد	”نگار“ لکھنؤ، مارچ ۱۹۵۹
اقبال اور اس کا عہد	امیر چند بہار	”سب رس“ حیدرآباد دکن، اگست ۱۹۶۲
اقبال اور اس کا عہد	شہاب مالیر کوٹلوی	”شاعر“ بمبئی، اکتوبر ۱۹۶۱
اقبال اور اس کا فلسفہ	فیاض الدین احمد خان فیاض	”زمانہ“ کانپور، مئی ۱۹۳۵
اقبال اور اسلام	محمد علی رضوی	”ہندوستانی ادب“ حیدرآباد دکن، جولائی ۱۹۵۹
اقبال اور اسرارِ خودی	سعادت علی خاں	”آج کل“ دہلی، اکتوبر ۱۹۵۳
اقبال اور اسلامی فکر کی تشکیل جدید	عبدالمغنی	”معارف“ اعظم گڑھ، اگست - ستمبر ۱۹۷۳
اقبال اور اس کی شاعرانہ صلاحیت	شیخ نجمل علی فہمی	”شاخسار“ کٹک، شماره ۱۲، ۱۹۶۷
اقبال اور اس کی شاعری	لطیف النسائیگم	”سب رس“ حیدرآباد دکن، جون ۱۹۳۸
اقبال اور اس کے معترض	محمود احمد	”آج کل“ دہلی، یکم و پندرہ مئی ۱۹۳۵

اقبال اور اس کے نکتہ چیں	آل احمد سرور	”اُردو“ دہلی ، اکتوبر ۱۹۳۸
اقبال اور اصلاحِ تمدن و تعلیم	محمد حنیف فاتح	”سروج“ دہلی ، اپریل ۱۹۶۸
اقبال اور انسان	عالم خوند میری	”سب رس“ حیدرآباد دکن، اکتوبر ۱۹۷۳
اقبال اور انسانیت	حسن سبحانی	”جوہر“ اقبال نمبر، ۱۹۳۸
اقبال اور انسانیت	سید حامد	”نیا دور“ لکھنؤ، دسمبر ۱۹۷۳، جون ۱۹۷۳
اقبال اور اندازِ بیاں	جعفر علی خان اثر	”آج کل“ دہلی، ۱۵ اپریل ۱۹۳۵
اقبال اور ان کا نظریہٴ تمدن	محمد حنیف فاتح	”تہذیب الکلام“ ناگپور، ۱۹۶۸-۱۹۶۹
اقبال اور ان کی بے خودی کا مستقبل	مرزا سعید الظفر چغتائی	”پہاری زبان“ علی گڑھ، ۸ جون ۱۹۷۰
اقبال اور ان کی وطنیت	سید محمد عقیل	”صبہا“ حیدرآباد دکن، ستمبر ۱۹۶۳
اقبال اور ان کے نقادوں کی کوتاہیاں	شبیر احمد غوری	”شب خون“ الہ آباد، جنوری ۱۹۶۷
اقبال اور ان کے ہم عصر عربی شعراء	النور الجینیدی مترجمہ ضیاء الحسن موسوی	”روزنامہ“ ”رہنمائے دکن“ حیدرآباد دکن، ۳ جون ۱۹۷۳
اقبال اور اہل بیت	سید عبدالمحی رضا	”کاروان ادب“ بمبئی، نمبر ۳، ۱۹۵۲
اقبال اور آئینستین	تارا چرن رستوگی	”اُردو ادب“ علی گڑھ، شمارہ ۳، ۱۹۷۳
اقبال اور ایران	سید بشیر النساء	”زمخیر“ بھوپال، اکتوبر ۱۹۶۳

”معارف“ اعظم گڑھ ، فروری ، مارچ ، اپریل ۱۹۴۱	عیدالسلام خان	اقبال اور برگسان
”معارف“ اعظم گڑھ ، مئی ، اکتوبر ، نومبر ۱۹۵۱	عشرت حسن انور	اقبال اور برگسان
”شاعر“ بمبئی ، جولائی ۱۹۷۱	جگن ناتھ آزاد	اقبال اور برگسان
”صبح امید“ بمبئی ، ستمبر ۱۹۷۱	جگن ناتھ آزاد	اقبال اور برگسان
”فروع اردو“ لکھنؤ ، جولائی تا ستمبر ۱۹۷۵	جگن ناتھ آزاد	اقبال اور برگسان
”سیکولر ڈیموکریسی“ دہلی ، مئی ۱۹۷۳	بیگم شاہدہ بیگم	اقبال اور تصور پاکستان
”صبح امید“ بمبئی ، ستمبر ۱۹۷۰	شہناز غازی	اقبال اور تصور عشق
”معارف“ اعظم گڑھ ، جولائی ۱۹۴۸	میر ولی الدین	اقبال اور تصوف
”ایشیا“ بمبئی ، فروری ۱۹۶۰	زین العابدین	اقبال اور تصوف
”سب رس“ حیدرآباد دکن ، جولائی ۱۹۶۱	نذیر احمد خان	اقبال اور تصوف
”شیرازہ“ سرینگر ، شماره ۳ ، ۱۹۶۹	محمد بدیع الزماں	اقبال اور تصوف
”سب رس“ حیدرآباد دکن ، اگست ۱۹۷۰	محمد بدیع الزماں	اقبال اور تصوف
”نیامہ“ دہلی ، جنوری ۱۹۷۶	جگن ناتھ آزاد	اقبال اور جدید فکر مغرب
”نگار“ لکھنؤ ، جنوری ، فروری ۱۹۶۲	غلام ربانی عزیز	اقبال اور جمہوریت

اقبال اور جیمز وارڈ	عشرت حسن انور	”معارف“ اعظم گڑھ، جولائی تا نومبر ۱۹۵۱
اقبال اور جیمز وارڈ	تارا چرن رستوگی	”آہنگ“ گیا، فروری - مارچ ۱۹۷۵
اقبال اور حافظ	کبیر احمد جائسی	”اردو ادب“ علی گڑھ، شمارہ ۲، ۱۹۶۸
اقبال اور حدیث نبوی	اکبر حسین قریشی	”معارف“ اعظم گڑھ، جولائی ۱۹۶۱
اقبال اور حیدر آباد	اداریہ	”سب رس“ اقبال بمبئی، حیدر آباد دکن، جون ۱۹۳۸
اقبال اور خدا	عبدالغفار	”عالمگیر“ لاہور، جولائی ۱۹۳۶
اقبال اور خودی	شہباز الحسینی قاسمی	”سب رس“ حیدرآباد دکن، اپریل ۱۹۷۲
اقبال اور درپوزہ گیری	شیخ حبیب اللہ	”فروغِ اردو“ لکھنؤ، جون ۱۹۷۲
اقبال اور رباعی	مجنوں گورکھپوری	”بہاری زبان“ علی گڑھ، ۲۲ مارچ ۱۹۶۰
اقبال اور رومی	سید عبداللہ	”پربان“ دہلی، ستمبر ۱۹۳۳
اقبال اور زرتشت	شیخ حبیب اللہ	”صبحِ امید“ بمبئی، دسمبر ۱۹۷۳
اقبال اور سماجی شعور	جمیل سہدی	”شاعر“ بمبئی، خاص نمبر، ۱۹۵۳
اقبال اور سیاست	سید عبداللہ	”معارف“ اعظم گڑھ، مارچ - اپریل ۱۹۳۶
اقبال اور سیاستِ مدن	شاہد حسین رزاق	”کاروان“ الہ آباد، اپریل ۱۹۵۲
اقبال اور شخصیتیں	عبدالغنی	”اردو ادب“ علی گڑھ، جون ۱۹۵۷

"سب رس" حیدرآباد دکن، جون ۱۹۶۹	محمد بدیع الزمان	اقبال اور طنز
"اسلام اور عصر جدید" دہلی، اکتوبر ۱۹۷۰	غلام رسول عبد اللہ	اقبال اور عالمیت کا پیام
"علی گڑھ میگزین" اقبال نمبر، اپریل ۱۹۳۸	شیخ عطاء اللہ	اقبال اور عشق رسول
"اشارہ" پٹنہ، مئی ۱۹۵۹	طیب عثمانی ندوی	اقبال اور عشق رسول
"سب رس" حیدرآباد دکن، ستمبر ۱۹۷۱	محمد بدیع الزمان	اقبال اور عشق رسول
"ہندوستانی ادب" حیدرآباد دکن، نومبر ۱۹۳۳	علاء الدین احمد	اقبال اور عورت
"نگار" لکھنؤ، جنوری - فروری ۱۹۶۲	سید جعفری	اقبال اور عورت
"ادیب" دہلی، مارچ ۱۹۳۳	سید نعیم الدین	اقبال اور غالب
"نگار" لکھنؤ، مارچ ۱۹۵۶	اثر جلیلی	اقبال اور غالب
"نگار" لکھنؤ، دسمبر ۱۹۵۵، مئی ۱۹۵۶	فرمان فتحپوری	اقبال اور غالب
"سب رس" حیدرآباد دکن، ۱۹۳۸	مصلح الدین	اقبال اور غلامی
"برہان" دہلی، جنوری ۱۹۶۲	اکبر حسین	اقبال اور فارسی شعرا
"صبح نو" پٹنہ، جنوری ۱۹۶۳	فیروز غابد	اقبال اور فرقہ پرستی
"پہاری زبان" دہلی، ۱۵ جنوری ۱۹۷۵	درگا پرشاد دھر	اقبال اور فکر و فن
"شب خون" الہ آباد، مئی ۱۹۷۱	جگن ناتھ آزاد	اقبال اور فکر یونان

”قومی راج“ بمبئی، یکم ستمبر ۱۹۷۳	جگن ناتھ آزاد	اقبال اور فلسفہ مغرب
”تحریر“ دہلی، جلد ۱، شمارہ ۳، ۴، ۱۹۶۷	جگن ناتھ آزاد	اقبال اور فلسفہ یونان
”سب رس“ حیدرآباد دکن، اگست - ستمبر ۱۹۷۳	اختر حسین شانی	اقبال اور فوسٹر
”آفاق“ نندپال، بنگلور، جون ۱۹۷۳	سید صبغتہ اللہ	اقبال اور قرآن
”برہان“ دہلی، اپریل ۱۹۶۲	اقبال حسین قریشی	اقبال اور قرآن
”جامعہ“ دہلی، اپریل ۱۹۳۵	شوکت سبزواری	اقبال اور قومیت
”پہایوں“ لاہور، اگست ۱۹۳۸	ظفر احمد کوکب	اقبال اور گارڈنر
”جامعہ“ دہلی، جولائی ۱۹۳۱	جوہر میرٹھی	اقبال اور مارکس کے زاویہ پائے نگہ
”صبح ادب“ لکھنؤ، جون - جولائی ۱۹۷۵	سید ابوالاعلیٰ مودودی	اقبال اور مسلمان
”فکر و نظر“ علی گڑھ، جون ۱۹۶۶	محمد مظہر الدین صدیقی	اقبال اور مسئلہ اجتہاد
”ادیب“ علی گڑھ، اکتوبر ۱۹۶۶	عبدالمنعمی	اقبال اور مسئلہ زن
”فروغِ اردو“ لکھنؤ، مارچ ۱۹۷۳	محمد اختر الحسن	اقبال اور مسولینی
”شاخساز“ کشک، شمارہ ۲۳، ۲۵، ۱۹۶۹	محمد بدیع الزماں	اقبال اور معاملاتِ حسن و عشق
”آج کی“ دہلی، اپریل تا جون ۱۹۶۷	جگن ناتھ آزاد	اقبال اور مفکرین مغرب
”صبحِ امید“ بمبئی، جون ۱۹۷۲	محمد بدیع الزماں	اقبال اور مناقات

اقبال اور مناظرِ قدرت	جال	”شاعر“ بمبئی ، اکتوبر ۱۹۶۲
اقبال اور موجودہ اردو شاعری	عبدالقادر میروری	”سب رس“ حیدر آباد دکن ، فروری ۱۹۳۹
اقبال اور نظمیے	محمد اکرام	”ہندوستانی ادب“ حیدر آباد دکن ، اکتوبر - نومبر ۱۹۳۵
اقبال اور نئی نئی کا ذہنی قرب و بعد	جگن ناتھ آزاد	”شب خون“ الہ آباد ، ۱۹۷۲
اقبال اور نظریہ پاکستان	آفتاب احمد	”سیکولر ڈیموکریسی“ دہلی ، اکتوبر ۱۹۷۳
اقبال اور نظریہ جمہوریت	غلام ربانی عزیز	”نگار“ لکھنؤ ، اپریل ۱۹۵۹
اقبال اور نظریہ ریاست	ابوالاعلیٰ مودودی	”دعوت“ دہلی ، ۱۰ دسمبر ۱۹۷۳
اقبال اور نیا ہندوستان	محمد حسن	”نگار“ لکھنؤ ، اگست ۱۹۵۲
اقبال اور وطنیت	محمد بدیع الزمان	”جامعہ“ دہلی ، فروری ۱۹۷۰
اقبال اور ولیم جیمس	عشرت حسن انور	”معارف“ اعظم گڑھ ، نومبر ۱۹۵۴
اقبال اور ولیم جیمس	تارا چرن رستوگی	”اردو ادب“ علی گڑھ ، شمارہ ۱ ، ۱۹۷۴
اقبال اور ویاٹھ ہیڈ	عشرت حسن انور	”معارف“ اعظم گڑھ ، دسمبر ۱۹۹۱ ، جنوری ۱۹۶۲
اقبال اور ویاٹھ ہیڈ	تارا چرن رستوگی	”بہار کی خبریں“ پٹنہ ، مارچ ۱۹۷۳
اقبال اور ہم	اداریہ	”بہار کی زبان“ علی گڑھ ، ۲۲ اپریل ۱۹۶۷

- اقبال اور ہم لوگ مزدک
 ”آئینہ“ بمبئی، جلد ۱،
 شماره ۷، ۱۹۶۵
- اقبال اور ہندوستان لطیف احمد شروانی
 ”پیغام حق“ لاہور،
 جنوری۔ فروری ۱۹۳۲
- اقبال اور ہندوستان آل احمد سرور
 ”بہاری زبان“ ۲۲ اپریل
 ۱۹۷۲
- اقبال اور ہندوستان شمش تبریز خان
 ”نیا دور“ لکھنؤ، دسمبر
 ۱۹۷۳
- اقبال اور ہندوستانی ادب جگن ناتھ آزاد
 ”نگار“ لکھنؤ، اکتوبر
 ۱۹۵۳
- اقبال اور ہندوستانی تمدن جگن ناتھ آزاد
 ”سب رس“ حیدرآباد دکن،
 فروری ۱۹۷۵
- اقبال اور یورپی مفکرین شیخ حبیب اللہ
 ”فروغ اردو“ لکھنؤ،
 اپریل۔ مئی ۱۹۷۳
- اقبال اکبر کے رنگ میں ہم سخن فہم ہیں
 ”فتاد“ آگرہ، مئی
 ۱۹۱۳
- اقبال، ان کا فن اور پیغام انور سیوانی
 ”فروغ اردو“ لکھنؤ،
 جنوری ۱۹۶۵
- اقبال، انا اور تخلیق خواجہ عبدالحمید
 ”سعارف“ اعظم گڑھ،
 نومبر۔ دسمبر ۱۹۳۳
- اقبال، انا اور تخلیق —
 ”سعارف“ اعظم گڑھ،
 جولائی ۱۹۳۵
- اقبال، ایک بدنام فرقہ پرست م۔ خ۔ شاذلی
 ”ادیب“ علی گڑھ، دسمبر
 ۱۹۵۹، جنوری ۱۹۶۰
- اقبال، ایک تاثر محمد ظہیر الدین
 ”شعور“ حیدرآباد دکن،
 ۱۱ مئی ۱۹۷۳
- اقبال، ایک فلسفی سید ارتضیٰ حسین
 ”نگار“ لکھنؤ، جنوری۔
 فروری ۱۹۶۲

اقبال ، ایک مطالعہ	صالحہ علوی	”ادیب“ علی گڑھ ، جولائی ۱۹۵۸
اقبال ، ایک عظیم مفکر	عظیم فیروز آبادی	”شاعر“ بمبئی ، سالنامہ ۱۹۶۰
اقبال ، آئینہ ایام میں	عبدالقیوم عادل	”شعور“ حیدرآباد ، ۲۱ مئی ۱۹۷۳
اقبال ، بارگاہ باری تعالیٰ میں	امین حزیں	”ساقی“ دہلی ، اپریل ۱۹۳۹
اقبال ، بحیثیت اسلامی مفکر	غلام مصطفیٰ	”کاروانِ ادب“ بمبئی ، ۱۹۶۲ - ۱۹۶۳
اقبال ، بحیثیت پیامبر شاعر	آفتاب اختر	”ادیب“ نصاب نمبر ، اگست ۱۹۶۲
اقبال ، بحیثیت غزل گو	مناظر عاشق	”فروغِ اردو“ لکھنؤ ، ستمبر ۱۹۶۲
اقبال ، بحیثیت فارسی شاعر	احمد حسین آزاد	”صبح نو“ پٹنہ ، جولائی ۱۹۶۹
اقبال ، بحیثیت قومی شاعر	اے - ناز	”صنم“ پٹنہ ، فروری ۱۹۶۳
اقبال ، بحیثیت محب وطن	—	”بہار کی خبریں“ ۱۶ اپریل ۱۹۷۲
اقبال ، بحیثیت ہمدرد قوم	مناظر عاشق ہرگانوی	”فروغِ اردو“ لکھنؤ ، دسمبر ۱۹۶۵
اقبال ، بھوپال میں	ممنون حسن خان	”نوائے سیفیہ“ بھوپال ، نمبر ۲ ، ۱۹۶۲
اقبال ، پاکستان میں	شورش کشمیری	”بہاری زبان“ دہلی ، ۸ مئی ۱۹۷۵
اقبال پر ایک کتاب	سید عبداللہ	”بہاری زبان“ دہلی ، ۱۵ جولائی ۱۹۷۵

- اقبال پر تنقیدی نوٹ ظہیر کاشمیری "شاہراہ" دہلی ، کالفرنس نمبر ، جلد ۵ ، شماره ۳ ، ۳ ، "جامعہ" دہلی ، اپریل ۱۹۶۱
- اقبال پر چکچست کی ایک تنقید عابد رضا بیدار "جامعہ" دہلی ، جون ۱۹۶۱
- اقبال پر چکچست کا تنقیدی جائزہ جعفر علی خان اثر لکھنوی
- اقبال پر چند خیالات نظیر صدیقی "تھریک" دہلی ، اقبال نمبر ، جون ۱۹۶۷
- اقبال پر زوتشت کا اثر تارا چرن رستوگی "شاعر" بمبئی ، جولائی ۱۹۷۳
- اقبال پر زوتشت کا اثر شیخ حبیب اللہ "فروغِ اُردو" لکھنؤ ، اکتوبر - نومبر ۱۹۷۳
- اقبال پر غالب کا لسانی اثر شیخ عبداللطیف "علی گڑھ میگزین" ۱۹۶۶
- اقبال پر میٹنگری کا اثر تارا چرن رستوگی "اُردو ادب" علی گڑھ ، شماره ۲ ، ۱۹۷۲
- اقبال ، تاریخِ وطن کے آئینے میں محمود مجاہد "سب رس" حیدرآباد دکن ، اقبال نمبر ، جون ۱۹۳۸
- اقبال ، ترقی پسند ادیب کی حیثیت سے خواجہ غلام السیدین "اُردو" دہلی ، جنوری ۱۹۳۲
- اقبال کا تصورِ حیات یوسف حسین خان "حیات اسلام" لاہور ، ہفتہ وار ، ۱۹ مئی ۱۹۳۸ سے ۲۰ جون ۱۹۳۸
- اقبال - حالات اور شاعری خلیفہ عبدالحکیم "سب رس" حیدرآباد دکن ، جون ۱۹۳۸
- اقبال - حیات اور شاعری عبدالقادر سروری "جلد عثمانیہ" حیدرآباد دکن ، جلد چہارم ، شماره ۱ ، ۱۳۳۰ فصلی
- اقبال - چند یادیں کرشن شرما "آج کل" دہلی ، اگست ۱۹۷۳

اقبال ، چند یادیں	کیپٹن ممتاز ملک	”دعوت“ دہلی ، یکم دسمبر ۱۹۷۳
اقبال ، داغ کے شاگرد کی حیثیت سے	امرت لال عشرت	”نیا دور“ لکھنؤ ، نومبر ۱۹۷۱
اقبال ، ڈاکٹر سچدانند مہتا کی نظر میں	صابر شاہ آبادی	”شمع ادب“ سلطان پور، اگست ۱۹۶۳
اقبال ، رومی اور برگساں	عشرت حسن انور	”معارف“ اعظم گڑھ ، مارچ ۱۹۵۳
اقبال ، رومی اور شکر	عشرت حسن انور	”معارف“ اعظم گڑھ ، جون - جولائی - اگست - ستمبر ۱۹۵۳
اقبال ، رومی اور ولیم جیمس	عشرت حسن انور	”معارف“ اعظم گڑھ ، فروری - مارچ ۱۹۵۳
اقبال زندہ ہے	محبوب الہی سحر	”سب رس“ حیدرآباد دکن، اقبال نمبر، جون ۱۹۳۸
اقبال ، سچد ائند کی نظر میں	اختر علی تلہری	”آج کل“ دہلی ، جنوری ۱۹۵۳
اقبال ، سیاب اور ظفر علی خان	زرینہ ثانی	”شاعر“ بمبئی ، مئی ۱۹۶۸
اقبال میمنار ، حیدرآباد میں	ابراہیم علی انصاری	”سب رس“ حیدرآباد ، مارچ ۱۹۷۵
اقبال ، شاعر اور فلسفی پر ایک نظر	عبدالحق	”عصری ادب“ دہلی ، اپریل ۱۹۷۰
اقبال ، شخصیت اور پیام	ایک جامعی	”جوہر“ دہلی ۱۹۳۸
اقبال شکایت کر بیٹھے	رشیدہ ”ملا“	”نقاش“ بھیمڑی ، جولائی ۱۹۶۳
اقبال ، ضربِ کلیم کے آئینے میں	محمودہ جال	”نگار“ لکھنؤ ، مئی ۱۹۵۷
اقبال ، عالمِ بالا میں	گورچین سنگھ طالب	”ہمایوں“ لاہور ، جولائی ۱۹۳۶

اقبال ، عطیہ کی نظر میں	سلطان احمد	”صبا“ حیدر آباد دکن ، اپریل ۱۹۶۳
اقبال علیہ رحمۃ کے چند جواہر ریزے	خواجہ عبدالحمید	”معارف“ اعظم گڑھ ، اپریل ۱۹۵۳
اقبال ، غالب اور ساوات	شیخ حبیب اللہ	”فروغِ اُردو“ لکھنؤ ، اپریل - مئی ۱۹۷۵
اقبال ، غالب اور زندگی	شیخ حبیب اللہ	”فروغِ اُردو“ لکھنؤ ، مارچ - اپریل ۱۹۷۵
اقبال ، فردوس میں حوروں کے درمیان	حامد چھپروی	”آج کل“ دہلی ، جولائی ۱۹۶۰
اقبال ، فکر و فن کا امتزاج	جگن ناتھ آزاد	”گفتگو“ بمبئی ، جلد ۱ ، شمارہ ۱ ، ۱۹۶۷
اقبال ، قرآن و عشقِ رسول	ایم۔ اے۔ غفار	روزنامہ ”رہنمائے دکن“ حیدرآباد دکن ، اقبال نمبر ، ۳ جون ۱۹۷۳
اقبال کا ابلیس	خواجہ غلام السیدین	”ہندوستان“ ہفت روزہ ، بمبئی ، ۲۷ جولائی ۱۹۳۷
اقبال کا اثر اُردو شاعری پر	حمی الدین قادری زور	”سب رس“ حیدر آباد دکن ، جون ۱۹۳۸
اقبال کا اسلوبِ زندگی	عبدالمجید سالک	”شعور“ حیدرآباد دکن ، اقبال نمبر ، ۱۱ مئی ۱۹۷۳
اقبال کا انسان	محمد عزیز	”کاروان“ الہ آباد ، ۱۹۵۰
اقبال کا انسانِ کامل اور اسلامی تہذیب کی روح	محمد عمر	”فکر و نظر“ علی گڑھ ، ۱۹۶۳
اقبال کا ایشیائی تخیل	سید محمود نقوی	”فروغِ اُردو“ لکھنؤ ، جولائی ۱۹۶۱
اقبال کا ایک شعر	عیش امروہوی	”ادب لطیف“ لاہور ، اپریل ۱۹۳۶

”جلوے سخن“ مدراس ، فروری ۱۹۳۸	منیر کولاری	اقبال کا ایک شعر
”نگار“ لکھنؤ ، مارچ ۱۹۵۹	اڈیٹر	اقبال کا ایک شعر
”ہاری زبان“ علی گڑھ ، ۲۲ مئی ۱۹۶۷	متعدد حضرات	اقبال کا ایک شعر اور اس کا مطلب
”شعور“ حیدرآباد دکن ، ۱۱ مئی ۱۹۷۳	ادارہ	اقبال کا ایک شیدائی — بہادر خاں
”اردو ادب“ علی گڑھ ، شمارہ ۴ ، ۱۹۶۶	سکندر علی وجد	اقبال کا ایک غیر مطبوعہ خط
”آواز“ دہلی ، ۲۲ دسمبر ۱۹۷۳	عبدالقوی دستوی	اقبال کا پیام
”سب رس“ حیدرآباد دکن ، جون ۱۹۳۸	رضی الدین صدیقی	اقبال کا پیغام حیات
”تاج“ لاہور ، اقبال نمبر ، جولائی ۱۹۳۸	سید سلیمان ندوی	اقبال کا پیام دنیا میں ہمیشہ زندہ رہے گا
”جدید اردو“ کلکتہ ، جولائی ۱۹۳۱	سالک لکھنوی	اقبال کا پیغام
”نیرنگ خیال“ لاہور ، ۱۹۳۱	قاضی عبدالغفار	اقبال کا پیغام
”فروغ اردو“ لکھنؤ ، اپریل ۱۹۶۶	آل احمد سرور	اقبال کا پیغام
”معارف“ اعظم گڑھ ، اکتوبر ۱۹۵۷	مرزا صفدر	اقبال کا پیغام عمل
”سب رس“ حیدرآباد دکن ، اقبال نمبر ، جون ۱۹۳۸	سید محمد	اقبال کا تخیل
”جامعہ“ دہلی ، ستمبر ۱۹۶۲	شاہ معین الدین شکیل	اقبال کا تصور آزادی
”جامعہ“ دہلی ، اپریل - مئی ۱۹۳۸	یوسف حسین	اقبال کا تصور حیات

اقبال کا تصور خودی	سید عابد حسین	”اردو“ دلی، اقبال نمبر، اکتوبر ۱۹۳۸
اقبال کا تصور خودی	محمد بدیع الزمان خاور	”شاخسار“ گنگ، شماره ۳۲، ۱۹۴۰
اقبال کا تصور خودی	حفیظ قتیل	روزنامہ ”رہنمائے دکن“ حیدرآباد دکن، اقبال نمبر، ۳ جون ۱۹۴۳
اقبال کا تصور زمان	سید بشیر الدین	”اردو“ دلی، اقبال نمبر، اکتوبر ۱۹۳۸
اقبال کا تصور زیاں	شیر احمد خان غوری	”معارف“ اعظم گڑھ، جون ۱۹۶۵
اقبال کا تصور عشق	غلام عمر خان	”سپرس“ حیدرآباد دکن، جولائی - اگست ۱۹۴۷
اقبال کا تصور عشق	غلام عمر خان	”فکر و نظر“ علی گڑھ، جنوری ۱۹۶۴
اقبال کا تصور عقل و عشق	باقر منہدی	”اردو ادب“ علی گڑھ، جنوری - مارچ ۱۹۵۳
اقبال کا تصور فن	یوسف حسین خان	”بصیرت“ لاہور، اقبال نمبر، ۲۳ اپریل ۱۹۵۴
اقبال کا تصور مرگ	انور مدید	”شعر و حکمت“ حیدرآباد دکن، شماره ۴
اقبال کا تصور مزاح	اقبال احمد	”فروغ اردو“ لکھنؤ، مارچ ۱۹۴۴
اقبال کا تصور وقت	سردار جعفری	”گشگو“ بمبئی، مارچ - جون ۱۹۴۵
اقبال کا تعلیمی فلسفہ	علی احمد	”ہندوستانی ادب“ حیدرآباد دکن، دسمبر ۱۹۵۰
اقبال کا جذبہ مذہبیت	منجید احمد	”جوہر“ دہلی، اقبال نمبر، ۱۹۳۸

اقبال کا جہاں دوست	تارا چرن رستوگی	”بہاری زبان“ دہلی ۴ دسمبر ۱۹۷۳
اقبال کا حرفِ تمنا	یوسف سرمست	”شاخسار“ کٹک ، شہارہ ۳۷ ، ۳۸ ، ۱۹۷۱
اقبال کا حسنِ شاعری	غلام ربانی عزیز	”شاعر“ بمبئی ، جون ۱۹۷۱
اقبال کا ذہنی ارتقا	ابوظفر عبدالواحد	”اُردو“ دلی ، اقبال نمبر ، اکتوبر ۱۹۳۸
اقبال کا ذہنی ارتقا	اسلوب احمد انصاری	”جامعہ“ دہلی ، فروری ۱۹۳۱
اقبال کا ذہنی ارتقا	آل احمد سرور	”علی گڑھ میگزین“ علی گڑھ ، اڈیٹر شہریار ”نگار“ لکھنؤ ، جنوری - فروری ۱۹۷۲
اقبال کا ذہنی ارتقا	نیاز	”نگار“ لکھنؤ ، جنوری - فروری ۱۹۷۲
اقبال کا درِ عمل	حکیم محمد قیام الدین	”علی گڑھ“ اکتوبر - نومبر ۱۹۳۳
اقبال کا رنگِ تغزل	نیاز	”نگار“ لکھنؤ ، جنوری - فروری ۱۹۶۲
اقبال کا سنِ ولادت	عبدالحق	”تحریک“ دہلی ، مارچ ۱۹۷۳
اقبال کا شاعرانہ فلسفہ	ابوظفر عبدالواحد	”سب رس“ حیدرآباد دکن ، اقبال نمبر ، جون ۱۹۳۸
اقبال کا شباب	حسینی شاہد	”سب رس“ حیدرآباد دکن ، ستمبر ۱۹۳۳
اقبال کا شعر	میر محمد علی خان میکش	”ہندوستانی ادب“ حیدرآباد دکن ، جون ۱۹۳۱
اقبال کا شعری اسلوب	منظر عباس نقوی	”اُردو ادب“ علی گڑھ ، شہارہ ، ۱۹۷۲
اقبال کا نثر	محمد سواج	”آج کل“ دہلی ، یکم اگست ۱۹۳۵

اقبال کا فکری ارتقا	محمد عبدالعلیم خان	”نگار“ رام پور، اپریل ۱۹۶۳
اقبال کا فلسفہ	شیو مورق تیواری	”آج کل“ دہلی، اکتوبر ۱۹۵۵
اقبال کا فلسفہ، تعلیم	عائشہ بلقیس	”علی گڑھ میگزین“ علی گڑھ، مارچ ۱۹۴۲
اقبال کا فلسفہ، تعلیم	عبدالحفیظ علوی	”ہندوستانی ادب“ حیدرآباد دکن، اپریل ۱۹۳۶
اقبال کا فلسفہ، جہاد	ظفر احمد صدیقی	”علی گڑھ میگزین“ علی گڑھ، اقبال نمبر، اپریل ۱۹۳۸
اقبال کا فلسفہ، جہاد و عمل	گویال متل	”ماحول“ نمبر ۲، ۳، ۱۹۵۰
اقبال کا فلسفہ، حیات	برکت علی فراق	”جامعہ“ دہلی، مارچ ۱۹۳۷
اقبال کا فلسفہ، حیات	قیسی رامپوری	”ادیب“ علی گڑھ، اگست ۱۹۴۲
اقبال کا فلسفہ، حیات و محبت	ایچ۔ ایم۔ شیخ	”تہذیب الکلام“ ناگپور
اقبال کا فلسفہ، خودی	سیر ولی الدین	”برہان“ دہلی، اپریل - مئی ۱۹۴۴
اقبال کا فلسفہ، خودی	عبدالسلام ندوی	”معارف“ اعظم گڑھ، اپریل تا نومبر ۱۹۴۷
اقبال کا فلسفہ، خودی	نیاز فتح پوری	”نگار“ لکھنؤ، مئی ۱۹۵۲
اقبال کا فلسفہ، خودی	نیاز فتح پوری	”فکر و نظر“ علی گڑھ، اپریل ۱۹۶۱
اقبال کا فلسفہ، خودی	نیاز فتح پوری	”نگار“ لکھنؤ، جنوری - فروری ۱۹۶۲
اقبال کا فلسفہ، خودی	عمر حیات خان غوری	”نوائے سیفہ“ بھوپال، اپریل ۱۹۶۳

اقبال کا فلسفہ خودی	مناظر عاشق پرگانوی "فروغ اردو" لکھنؤ ، جولائی ۱۹۶۶
اقبال کا فلسفہ خودی اور اوپنشنڈ	سید مجیب الرحمن "پہاری زبان" علی گڑھ ، ۱۸ اپریل ۱۹۶۲
اقبال کا فلسفہ خودی اور تصور خودی	"فکر و نظر" علی گڑھ ، دسمبر ۱۹۶۷
اقبال کا فلسفہ خودی اور فلاسفہ مغرب	"برہان" دہلی ، اکتوبر ۱۹۵۱
اقبال کے فلسفہ خودی کے چند بنیادی نکات	"تھریک" دہلی ، اکتوبر ۱۹۷۲
اقبال کا فلسفہ زندگی	اوصاف احمد "ادیب" علی گڑھ ، نصاب نمبر ، اگست ۱۹۶۲
اقبال کا فلسفہ زندگی و عمل	عبدالحمید زبیری "جوہر" دہلی ، ۱۹۳۸
اقبال کا فلسفہ عشق	شیخ حسین صابر "پہایوں" لاہور ، مارچ ۱۹۵۶
اقبال کا فلسفہ غم	وارث علی شاہ خان "سوغات" بنگلور ، جون ۱۹۵۷
اقبال کا فلسفہ موت	سید نعیم الدین "ادیب" دہلی ، فروری ۱۹۳۳
اقبال کا فن	"نقوش" ، مارچ ۱۹۶۳ } "صدف" گیا ، جولائی ۱۹۶۳
اقبال کا فوق البشر	"معارف" اعظم گڑھ ، اکتوبر ۱۹۵۷
اقبال کا مقام	سید عابد حسین "جامعہ" دہلی ، اپریل ۱۹۲۷
اقبال کامل کا وجودی انسان کامل	"شاعر" بمبئی ، مئی - جون ۱۹۷۳
اقبال کا نظریہ ارتقا	راجندر ناتھ شیدا "نگار" لکھنؤ ، اپریل ۱۹۵۰

اقبال کا نظریہ خودی	سید ذوالفقار علی رضوی ندیم	”اردو“ دہلی، اکتوبر ۱۹۴۰
اقبال کا نظریہ خودی و بے خودی	فہمیدہ کبیر	”برہان“ دہلی، اکتوبر ۱۹۶۸
اقبال کا نظریہ تعلیم	طلحہ رضوی برق	”شاعر“ بمبئی، اگست ۱۹۵۹
اقبال کا نظریہ زندگی	آغا کامل رزمی	”نیادور“ لکھنؤ، دسمبر ۱۹۷۳
اقبال کا نظریہ شاعری	نورالحسین ہاشمی	”فروع اردو“ لکھنؤ، ستمبر ۱۹۵۴
اقبال کا نظریہ شاعری	خواجہ احمد فاروق	”برہان“ دہلی، مارچ ۱۹۵۰
اقبال کا نظریہ شاعری	محمد بدیع الزمان	”شاعر“ بمبئی، اپریل ۱۹۶۹
اقبال کا نظریہ شعر	شوکت سبزواری	”آج کل“ دہلی، دسمبر ۱۹۵۴
اقبال کا نظریہ شعر	شوکت تھانوی	”آج کل“ دہلی، جنوری ۱۹۵۵
اقبال کا نظریہ شعر و ادب	طیب عثمانی ندوی	”دانش“ رام پور، دسمبر ۱۹۵۸
اقبال کا نظریہ شعر و شاعری	سلمی بیگم	”آج کل“ دہلی، یکم جون ۱۹۴۳
اقبال کا نظریہ عورت کے متعلق	ریاض فاطمہ	”علی گڑھ میگزین“ علی گڑھ، مارچ ۱۹۴۲
اقبال کا نظریہ فن	رفیع اللہ عنایتی	”شاہراہ“ دہلی، جون ۱۹۵۵
اقبال کا نظریہ فن	نظام الدین روحی	”شاعر“ بمبئی، خاص نمبر ۱۹۵۸
اقبال کا نظریہ فن	کیم الدین احمد	”سہر نیم روز“ کراچی، اپریل ۱۹۵۹

- اقبال کا نظریہ، فن طاہر فاروقی "ہندوستانی ادب" حیدرآباد دکن، جنوری - مارچ ۱۹۶۶
- اقبال کا نظریہ، فن وقار عظیم "صبح نو" پٹنہ، مئی ۱۹۷۳
- اقبال کا نوجوان نورالحسن ہاشمی "جامعہ" دہلی، اپریل - مئی ۱۹۳۹
- اقبال کا نوجوان کو پیغام کاراج پوشاد "سب رس" حیدرآباد دکن، جون ۱۹۳۸
- اقبال کن کن لوگوں سے متاثر تہذیب العین ہوئے "صبح نو" پٹنہ یونیورسٹی، مارچ - اپریل ۱۹۵۳
- اقبال کی اردو شاعری پر نظر سید محمد حسین "جوہر" دہلی، اقبال نمبر، ۱۹۳۸
- اقبال کی اردو غزلیں نجم الدین نقوی "نیا دور" لکھنؤ، دسمبر ۱۹۷۳
- اقبال کی الشیات کا مجمل خاکہ عبدالسلام خان رام پوری "پیغام حق" لاہور، جولائی ۱۹۳۲
- اقبال کی انسان دوستی خواجہ غلام السیدین "جامعہ" دہلی، اپریل ۱۹۶۱
- اقبال کی ایک پرانی غزل محمد بشیر الحق دسنوی "آج کل" دہلی، یکم مئی ۱۹۳۵
- اقبال کی ایک غزل تادم سیتاپوری "بھاری زبان" علی گڑھ، یکم نومبر ۱۹۶۶
- اقبال کی ایک نظم محمد افضل ملک "بھاری زبان" علی گڑھ، ۱۵ جنوری ۱۹۷۵
- اقبال کی ایک نظم "ماہ نو" عبدالقوی دسنوی "صبح ادب" لکھنؤ، نومبر، دسمبر ۱۹۷۵
- اقبال کی ایک نظم "ماہ نو" عبدالقوی دسنوی "بھاری زبان" علی گڑھ، یکم ستمبر ۱۹۵۸

اقبال کی ایک نظم پر بحث	عابد رضا بیدار	”جامعہ“ دہلی ، اپریل ۱۹۶۲
اقبال کی بلند نظری	جیولدر سنگھ	”آواز“ دہلی ، ۱ تا ۱۵ جنوری ۱۹۷۶
اقبال کی تعلیم	سید ظفرالحسن	”علی گڑھ میگزین“ علی گڑھ، اقبال نمبر، اپریل ۱۹۳۸
اقبال کی تعلیم	محمد عرفان ندوی	”جوہر“ دہلی ، اقبال نمبر، ۱۹۳۸
اقبال کی تعلیمات پر ایک نظر	شاہ معین الدین احمد	”معارف“ اعظم گڑھ ، اکتوبر - نومبر - دسمبر ۱۹۷۱ ، جنوری ۱۹۷۲
اقبال کی تین نظمیں	عبدالقوی دستوی	”سہر نیمروز“ کراچی ، مئی - اگست ۱۹۵۸
اقبال کی چند سطرین	نادم سیناپوری	”پہاری زبان“ علی گڑھ ، ۲۲ اگست ۱۹۶۳
اقبال کی چند غزلیں	عبدالقوی دستوی	”پہاری زبان“ علی گڑھ ، ۲۲ اپریل ۱۹۵۹
اقبال کی حسن کاری	محمد اکبر	”سپرس“ حیدرآباد دکن، جون ۱۹۳۸
اقبال کی حیاتِ معاشقہ	محمد عظیم فیروز آبادی	”نگار“ لکھنؤ، جنوری - فروری ۱۹۶۲
اقبال کی دو پرانی غزلیں	بشیرالحق دستوی	”آج کل“ دہلی ، ۱۵ جولائی ۱۹۳۳
اقبال کی دو غزلیں	عبدالقوی دستوی	”پہاری زبان“ علی گڑھ ، ۱۵ جولائی ۱۹۵۹
اقبال کی زیاست	عبدالسلام خان	”معارف“ اعظم گڑھ ، اکتوبر ، نومبر ۱۹۵۳
اقبال کی زندگی کا خاکہ	نیاز	”نگار“ لکھنؤ، جنوری - فروری ۱۹۶۲

اقبال کی سیرت کے چند پہلو	خلیفہ عبدالحکیم	”تحریک“، دہلی، مئی ۱۹۵۶
اقبال کی شاعری	جگن ناتھ آزاد	”نگار“، لکھنؤ، جنوری- فروری ۱۹۶۲
اقبال کی شاعری	محسن انصاری	”ادیب“، علی گڑھ، جنوری ۱۹۶۲
اقبال کی شاعری	جگن ناتھ آزاد	”شب خون“، الہ آباد، مارچ ۱۹۷۰
اقبال کی شاعری اور انقلاب روس	احتشام حسین	”ثقافت“، لاہور، اگست ۱۹۶۵
اقبال کی شاعری اور شخصیت	محمد عزیز	”ادیب“، علی گڑھ، دسمبر ۱۹۵۹
اقبال کی شاعری پر ایک نظر	ایک طالب علم	”فروغ اردو“، لکھنؤ، اپریل ۱۹۶۰
اقبال کی شاعری پر دیو جانس کی ایک نظر	عبدالہالک آروی	”ندیم“، گیا، بہار نمبر، ۱۹۳۰
اقبال کی شاعری پر کچھ خیالات	انعام الرحمٰن خاں	”زندگی“، رام پور، جون ۱۹۶۳
اقبال کی شاعری، عملی نقطہ نظر	احتشام حسین	”نگار“، لکھنؤ، اقبال نمبر، جنوری ۱۹۶۲
اقبال کی شاعری کا آخری دور	عبدالقادر سروری	”سب رس“، حیدرآباد دکن، جون ۱۹۳۸
اقبال کی شاعری کا اہم پہلو	سراج الدین علی خاں	”سب رس“، حیدرآباد دکن، جولائی ۱۹۳۳
اقبال کی شاعری کا مرکزی خیال	تنویر علوی	”ادیب“، علی گڑھ، نصاب نمبر، اگست ۱۹۶۲
اقبال کی شاعری کے بعض عملی پہلو	احتشام حسین	”نگار“، لکھنؤ، جولائی ۱۹۵۲

”نیرنگ خیال“ لاہور ، ۱۹۳۲	بشیر علی صدیقی	اقبال کی شاعری کے تین دور
”ہاری زبان“ دہلی ، ۱۵ جنوری ۱۹۷۵	نظیر صدیقی	اقبال کی شاعری میں انسان کا تصور اور اس کا مقام
”تھریک“ دہلی ، اقبال نمبر ، جون ۱۹۶۷	وزیر آغا	اقبال کی شاعری میں سیاست ظرافت کی لہریں
”اسلام اور عصر جدید“ دہلی ، اکتوبر ۱۹۶۹	حفیظ ملک	اقبال کی شاعری میں گرونائک کا مقام
”اُردو“ دہلی ، اقبال نمبر ، اکتوبر ۱۹۳۸	قاضي عبدالحمید	اقبال کی شخصیت اور اس کا پیغام
”جامعہ“ دہلی ، اگست ۱۹۷۳	انور صدیقی	اقبال کی عصری معنویت
”سپرس“ حیدرآباد دکن ، مئی ۱۹۷۲	احتشام اختر	اقبال کی غزلیں
”اُردو ادب“ علی گڑھ ، شمارہ ۳ ، ۱۹۶۳	عبدالمنعمی	اقبال کی فارسی شاعری
”شیرازہ“ سرینگر ، شمارہ ۳ ، جلد ۱۰	جگن ناتھ آزاد	اقبال کی فارسی شاعری
”صبح ادب“ لکھنؤ ، جنوری ۱۹۷۵	جگن ناتھ آزاد	اقبال کی فارسی شاعری
”آج کل“ دہلی ، دسمبر ۱۹۵۲	سردار جعفری	اقبال کی فارسی شاعری کا ترجمہ
”برہن“ دہلی ، مئی ۱۹۵۳	ظہیر الدین جامعی	اقبال کی کہانی پر تبصرہ سے متاثر ہو کر
”نگار“ لکھنؤ ، جون ۱۹۶۲	محمد الیاس مسعود	اقبال کی گھریلو زندگی
”دانش“ رام پور ، جون ۱۹۶۰	محسن انصاری	اقبال کی مسجد قرطبہ
”شاعر“ بمبئی ، مارچ - اپریل ۱۹۶۱	ناہید اقبال	اقبال کی مسجد قرطبہ

اقبال کی مسجد قرطیہ	عمیق جنی	”گفتگو“ بمبئی ، مارچ - جون ۱۹۷۵
اقبال کی معاشرتی فکر	اولاد احمد صدیقی	”آج کل“ دہلی ، جون ۱۹۷۳
اقبال کی منظر نگاری	—	”ادیب“ علی گڑھ ، نصاب نمبر ، ۱۹۶۲
اقبال کی منظر نگاری	ملک اسماعیل حسن خاں	”شاعر“ بمبئی ، شماره ۵۰۳ ، ۱۹۶۵
اقبال کی نسبت میرے ذاتی تأثرات	جلال الدین اشک	”سب رس“ حیدرآباد دکن، اقبال نمبر ، جون ۱۹۳۸
اقبال کی نظر میں عقل و عشق	زیڈ - اے - حسین	”پہاویں“ لاہور ، دسمبر ۱۹۶۵
اقبال کی نعتیہ شاعری	وحید اللہ	”سب رس“ حیدرآباد دکن، جون ۱۹۳۸
اقبال کی نعتیہ شاعری	وحید اللہ	”سب رس“ حیدرآباد دکن، دسمبر ۱۹۳۹
اقبال کی نئی شاعری	آفتاب احمد صدیقی	”علی گڑھ میگزین“ علی گڑھ نمبر ، اپریل ۱۹۳۸
اقبال کی نیچرل شاعری	شیخ عبدالرحمن طارق	”ادب لطیف“ لاہور ، اپریل ۱۹۳۷
اقبال کی وطن پرستی	گرو چرن داس میگسینہ	”سب رس“ حیدرآباد دکن، جون ۱۹۳۸
اقبال کی ہمد گہری	جہاں بانو نقوی	”آج کل“ دہلی، ۱۵ مارچ ۱۹۳۷
اقبال کی ہندی سہا پرشوں سے عقیدتمندی	شیخ حبیب اللہ	”فروغ اردو“ لکھنؤ ، جولائی ، اگست ، ستمبر ۱۹۷۲
اقبال کی یاد	اداریہ	”ہماری زبان“ علی گڑھ ، ۲۲ اپریل ۱۹۶۶

”بھاری زبان“ علی گڑھ ، ۲۲ اپریل ۱۹۶۸	اداریہ	اقبال کی یاد میں
”بھاری زبان“ علی گڑھ ، ۲۲ اپریل ۱۹۶۹	اداریہ	اقبال کی یاد میں
”اُردو ادب“ علی گڑھ ، شمارہ ۱ ، ۱۹۶۲	محمد عتیق صدیقی	اقبال کی آخری دو سال
”معارف“ اعظم گڑھ ، جنوری ۱۹۴۹	عبدالسلام خان	اقبال کے اخلاقی تصورات
”دیوار“ برنپور ، مارچ ۱۹۷۱	شاہد حسن صمد	اقبال کے اشعار اور ان کا غلط استعمال
”ایشیا“ بمبئی ، ۲۸ اپریل ۱۹۶۰	رشید میرٹھی	اقبال کے ایک شعر کی تفسیر
”تحریر“ دہلی ، سیدین نمبر ، جولائی ۱۹۷۳	ویلفرڈ کینٹویل اسٹوٹ - ترجمہ عابد رضا بیدار	اقبال کے بعد عالم اسلام کا تنہا مفکر
”جوہر“ دہلی ، اقبال نمبر ، ۱۹۴۷	سید سلیمان ندوی	اقبال کے کلام کا متن اور شرح
”آج کل“ دہلی ، دسمبر ۱۹۵۶	خواجہ غلام السیدین	اقبال کے پیغام کی عالمگیری
”معارف“ اعظم گڑھ ، ستمبر ۱۹۴۵	بشیر مخفی القادری	اقبال کے تصور خودی کے ماخذ
”تحریر“ دہلی ، اقبال نمبر ، جون ۱۹۶۷	جاوید اقبال	اقبال کے تصور شیطان کے ماخذ
”آج کل“ دہلی ، یکم و پندرہ اگست ۱۹۴۶	بشیر مخفی القادری	اقبال کے کلام میں تضاد
”نگار“ رامپور ، اپریل ۱۹۶۳	محمود الہی	اقبال کے چار غیر مطبوعہ خطوط
”معارف“ اعظم گڑھ ، اگست ۱۹۳۸	خواجہ عبدالحمید	اقبال کے چند جواہر ریزے

”سب رس“ حیدرآباد دکن، جون ۱۹۳۸	محمد معین الدین	اقبال کے چند منظوم مکالمے اور کہانیاں
”آردو“ دہلی، جنوری ۱۹۶۳	آل احمد سرور	اقبال کے خطوط
”بہاری زبان“ دہلی، پندرہ جنوری ۱۹۷۵	رفیع الدین ہاشمی	اقبال کے خطوط
”نگار“ لکھنؤ، جولائی ۱۹۵۰	—	اقبال کے خطوط عطیہ فیضی کے نام
”آج کل“ دہلی، مارچ ۱۹۵۰	راجندر ناتھ شیدا	اقبال کی ذہنی الجھن اور اس کے عناصر ترکیبی
”نگار“ لکھنؤ، جنوری - فروری ۱۹۶۲	نیاز	اقبال کے سیاسی رجحانات
”زمانہ“ کانپور، نومبر ۱۹۳۳	اختر علی تلہری	اقبال کے شعر و فلسفہ کا پیام
”زمانہ“ کانپور، اگست ۱۹۳۵	محمد شمس الدین فاروقی	اقبال کے شعر و فلسفہ کا پیام
”ادیب“ علی گڑھ، ستمبر ۱۹۵۸	حافظ عبدالعلیم خان	اقبال کے شاعرانہ تصورات
”فکر و نظر“ علی گڑھ، مئی ۱۹۶۳	فضل الرحمن	اقبال کے فلسفہ خیر و شر پر ایک لمحہ فکر
”بہاری زبان“، ۱۵ جون ۱۹۷۵	بشیر احمد ڈار	اقبال کے فلسفہ میں تضاد و تفاوت
”برہان“ دہلی، دسمبر ۱۹۶۰	عابد رضا بیدار	اقبال کے کچھ غیر مرتب نوادر
”شاعر“ بمبئی، مئی - جون ۱۹۶۹	محمد بدیع الزماں	اقبال کے کلام میں الفاظ کی طلسم آفرینی
”سب رس“ حیدرآباد دکن، جون ۱۹۳۸	لطیف النساء بیگم	اقبال کے کلام میں رجائیت کا عنصر
”علی گڑھ میگزین“ علی گڑھ، اقبال نمبر، اپریل ۱۹۳۸	ضیا احمد بدایونی	اقبال کے کلام میں عشق کا تخیل

- اقبال کے کلام میں متصوفانہ لب و لہجہ
جگن ناتھ آزاد
”شاہراہ“، دہلی، اپریل ۱۹۵۹
- اقبال کے کلام میں ہندوستانیّت
سلیمان اظہر جاوید
”سب رس“، حیدرآباد دکن، اپریل ۱۹۷۳
- اقبال کے محبوب فارسی شاعر
سید عبداللہ
”اردو“، دہلی، جولائی ۱۹۶۳
- اقبال کے نظریہ خودی کا ارتقا
جعفر علی خان اثر
”آج کل“، دہلی، ۱۵ ستمبر ۱۹۴۵
- اقبال کے نظریہ خودی کا صحیح مفہوم
حکیم احمد شجاع
روز نامہ ”رہنمائے دکن“ اقبال نمبر، ۳ جون ۱۹۷۳
- اقبال کے نظریہ فن کا مارکسی نظام
رفیع اللہ عثمانی
”شاہراہ“، دہلی، جون ۱۹۵۵
- اقبال کے یہاں ڈرامائی عنصر
صبیح احمد کمالی
”نگار“، لکھنؤ، مئی ۱۹۵۳
- اقبال کے یہاں ڈرامائی عنصر
صبیح احمد کمالی
”نگار“، لکھنؤ، جنوری، فروری ۱۹۶۲
- اقبال مرحوم
ابوالحسن جوہر
”جلوۂ سخن“، مدراس، اپریل ۱۹۳۸
- اقبال میری نظر میں
لطیف حسین ادیب
”مصنف“، علی گڑھ، اپریل - دسمبر ۱۹۴۷
- اقبال میں تضاد ذہنی
محمد دین تاثیر
”آج کل“، دہلی، یکم اپریل ۱۹۴۶
- اقبال نامہ
صلاح الدین احمد
”ادبی دنیا“، لاہور، نومبر ۱۹۴۴
- اقبال نمائش
جگن ناتھ آزاد
”صبح ادب“، لکھنؤ، جون - جولائی ۱۹۷۵
- اقبال نے مجھوں کے لیے کیا لکھا
ح - انصاری
”سب رس“، حیدرآباد دکن، جون ۱۹۳۸

اقبال نے بچوں کی کیا خدمت کی	عبدالسلام اقبال	”سب رس“ حیدرآباد دکن، جون ۱۹۳۸
اقبال و نیطشے	عشرت حسن انور	”معارف“ اعظم گڑھ، جون ۱۹۵۱
اقبال اور رومی کا دین و عمرانی مقام	نذیر احمد کاشمیری	”برہان“ دہلی، دسمبر ۱۹۶۰
اقبال و غالب کا تقابلی مطالعہ	قرمان فتح پوری	”نگار“ لکھنؤ، جنوری - فروری ۱۹۶۲
اقبال، یورپ اور قوم پرستی	رشید طارق	”کاروان“ لاہور، سالتنامہ، ۱۹۲۳
اقبالیات	عبدالغنی دسنوی	”جامعہ“ دہلی، جولائی ۱۹۶۶
اقبالیات، تین نئی کتابیں	محمد یوسف الدین	”تحریک“ دہلی، اقبال نمبر، جون ۱۹۶۷
اکبر و اقبال	عبدالقادر سروری	”علی گڑھ میگزین“ علی گڑھ، اکبر نمبر، نمبر ۳، ۱۹۵۰
اکبر و اقبال	محمد جعفر شاہ پھلواری	”سب رس“ حیدرآباد دکن، مارچ ۱۹۷۵
اکبر، اقبال اور سرسید پر ایک نظر	صوفی نظیر احمد	”علی گڑھ میگزین“ علی گڑھ، شماره ۲، ۱۹۵۷
ایک مردِ قلندر نے کیا رازِ خودی فاش	سید خلیل اللہ حسینی	”شعور“ حیدرآباد دکن، ۱۱ مئی ۱۹۷۳
آل انڈیا اقبال سٹینڈری کمیٹی کا قیام	آل احمد سرور	”بھاری زبان“ علی گڑھ، یکم مارچ ۱۹۷۳
انتقال کی خبر اور تفصیلات	اداریہ	”سب رس“ حیدرآباد دکن، اقبال نمبر، جون ۱۹۳۸
انسان دوست اقبال	محمود علی	”سب رس“ حیدرآباد دکن، اقبال نمبر، جون ۱۹۳۸
انسان فکرِ اقبال کے آئینہ میں	عبدالحق	”بھاری زبان“ علی گڑھ، ۴۶ مارچ ۱۹۷۶

”غلی گڑھ“ میگزین“ علی گڑھ ، اقبال نمبر ، اپریل ۱۹۳۸	تجمل حسین	انسانیت کے مدارج عالیہ اور اس کے نمونے - ڈاکٹر سر محمد اقبال کی نظر میں
”الحسنات“ رام پور ، نومبر ۱۹۷۴	سید مستفیض الحسن	آوازِ غیب (تشریح)
”الحسنات“ رام پور ، اکتوبر ۱۹۷۳	سید مستفیض الحسن	اور آخر کیا ہے
”سب رس“ حیدرآباد دکن، جنوری ۱۹۷۴	سید جامد حسین	ای۔ ای۔ فاسٹر اور ڈاکٹر اقبال
”صبح نو“ پٹنہ ، مٹی ۱۹۶۹	آل احمد سرور	ایک آفاقی شاعر (اقبال)
”صبا“ حیدرآباد ، مارچ ۱۹۶۱	عابد رضا بیدار	ایک جوئے کہستان کی موج
”تحریک“ دہلی ، اقبال نمبر، جون ۱۹۶۷	عبداللطیف	ایک گنج گرانمایہ کی تلاش
”الحسنات“ رام پور ، مارچ ۱۹۷۵	سید مستفیض الحسن	ایک نوجوان کے نام (تشریح کلامِ اقبال)
”شاعر“ بمبئی ، جولائی ۱۹۵۱	محمد عبدالقادر مردادی البھاری	بات پہ بات
”الحسنات“ رام پور ، فروری ۱۹۷۵	سید مستفیض الحسن	بڑے معرکے زندہ قوموں نے مارے (تشریح)
”برہان“ دہلی ، اپریل ۱۹۷۳	قطب الدین بختیار	بزمِ اقبال
”جوہر“ دہلی ، اقبال نمبر، ۱۹۳۸	محمد عاقل	بلبل تنہا
”تحریک“ دہلی ، جون ۱۹۴۷	گوپال متل	یہ یادِ اقبال
”بہار کی خبریں“ پٹنہ ، یکم جون ۱۹۷۴	—	پاکستان میں علامہ اقبال پر تعمیری کام نہیں کیا گیا

سید نواب علی	پس چہ باید کرد
”جویر“ دہلی، اقبال نمبر، ۱۹۳۸	
رشید احمد صدیقی	پیامِ اقبال
”سہیل“ علی گڑھ، جنوری - اپریل ۱۹۲۶	
—	پیامِ اقبال
”طلوع اسلام“، دہلی، مئی ۱۹۳۹	
ام - شکیل احمد صدیقی	پیامِ اقبال
”فروغِ اردو“ لکھنؤ، اپریل ۱۹۶۴	
یوسف رضا بدایونی	پیامِ حق
”علی گڑھ میگزین“ علی گڑھ، اقبال نمبر، اپریل ۱۹۳۸	
سید سلیمان ندوی	پیامِ مشرق
”معارف“ اعظم گڑھ، سٹی ۱۹۲۳	
—	پیامِ مشرق
”جامعہ“ دہلی، ستمبر ۱۹۲۳	
رضیہ اکبر	پیامِ مشرق
”صبا“ حیدر آباد دکن، فروری ۱۹۶۲	
شکیلہ غالب ملیح آبادی	پیغام گو شعراء
”فروغِ اردو“ لکھنؤ، اکتوبر، نومبر - دسمبر ۱۹۵۸	
ترجمہ محمد حبیب اللہ رشادی	تبصرہ پیامِ مشرق مصنفہ ڈاکٹر سر محمد اقبال از رینالڈ ٹکسن
”مجملہ عثمانیہ“ حیدر آباد دکن، جلد ۲، شماره ۳ - ۴، دسمبر ۱۹۲۸	
ایچ - ایم - ضیاء الدین شمسی طهرانی	تسامحاتِ اقبال
”تحریر“ دہلی، جون ۱۹۶۷	
کریم اللہ پالوی	تصوّراتِ اقبال کا سرسری جائزہ
”نگار“ لکھنؤ، جنوری، فروری ۱۹۶۲	
ضیاء الرحمن	تصوّف اور اقبال
”نگار“ لکھنؤ، جون ۱۹۵۹	
پروین رخسانہ فاروقی	تعلیمی فلسفہ اور اقبال
”رہنمائے دکن“ حیدرآباد دکن، ۱۱ جون ۱۹۷۳	

تلمیحات اقبال کا ایک جائزہ	اکبر حسین قریشی	"برہان" دہلی ، دسمبر ۱۹۶۱
تلوک چند محروم پر اقبال کا مضمون "تلوک چند محروم" تمنائے اہل ہنر	جگن ناتھ آزاد ادارہ	"برہان" دہلی ، دسمبر ۱۹۶۰ "بہاری زبان" علی گڑھ ، ۱۵ نومبر ۱۹۶۲
تمہید	مہد ابواللیث صدیقی	"علی گڑھ میگزین" علی گڑھ ، اقبال نمبر ، اپریل ۱۹۳۸
تو اے اسپر مکان لا مکان سے دور نہیں	سید مستفیض الحسن	"الحسنات" رام پور ، جون ۱۹۷۳ "اشارہ"
توحید ، قرآن اور اقبال جلوید نامہ	فیض زبیری جگن ناتھ آزاد	"شب خون" انہ آباد ، اکتوبر - نومبر - دسمبر ۱۹۷۵
جاوید نامہ اور اس کے پیشرو جاوید نامہ کے کردار	صبح احمد کالی جگن ناتھ آزاد	"علی گڑھ میگزین" علی گڑھ ، ۱۹۳۶ "معارف" اعظم گڑھ ، دسمبر ۱۹۷۵
جاوید نامہ - ایک نظر	جگن ناتھ آزاد	"آج کل" دہلی ، مارچ ۱۹۷۵
جبریل اور ایلیس ، ایک مطالعہ	مس شاہدہ حئی چیچوی	"سب رس" حیدرآباد دکن ، اپریل ۱۹۷۳
جبریل مشرق	آل احمد سرور	"سہیل" علی گڑھ ، جنوری ۱۹۳۶
جدید مملکت پر اقبال کی تنقید	یوسف حسین خان	"طلوع اسلام" دہلی ، مارچ ۱۹۳۱
جرمن کا رسالہ اسلامیکا اور اقبال	سید سلیمان ندوی	"معارف" اعظم گڑھ ، دسمبر ۱۹۲۵

”صبح امید“ بمبئی ، اگست ۱۹۷۳	شیخ حبیب اللہ	چکن ناتھ آزاد اور علامہ اقبال
”صوفی“ پنڈی بہاء الدین ، گجرات ، مارچ ۱۹۱۳	سید محمد فضل رب	جواب شکوۃ اقبال (منظوم) از حضرت ذوالجلال
”صوفی“ پنڈی بہاء الدین ، گجرات ، مارچ ۱۹۱۳	صاحبزادہ مصطفیٰ خان	جواب شکوہ (منظوم)
”برہان“ دہلی ، دسمبر ۱۹۶۰	عابد رضا لیدار	جوئے کہستان کی موج رواں
”نیا دور“ لکھنؤ ، دسمبر ۱۹۶۳	صالحہ عابد حسین	حب الوطنی اور اتحاد ، اقبال کی شاعری میں
”بہار کی خبریں“ ، پٹنہ ، ۱۶ جون ۱۹۷۳	سید احمد شمیم	حدیثِ خلوتیاں جذبہ رمز و ایمانیت
”اُردو ادب“ علی گڑھ ، شمارہ ۳ ، ۱۹۶۷	نعمت اللہ خاں	حدیثِ عالم ، اقبال کی نظر میں
”کاروان ادب“ بمبئی ، ۱۹۵۸-۱۹۵۹	عبدالقوی دستوی	حذف و اصلاح ، اقبال کے کلام میں
”صبا“ حیدرآباد دکن ، جنوری - مارچ ۱۹۶۷	نذیر محمد خاں	حرفِ تمنا
”آج کل“ دہلی ، یکم اکتوبر ۱۹۴۵	محمد عمر (نور النہی)	حضرت اقبال کا ایک غیر مطبوعہ قطعہ
”غزل“ بنگلور ، مارچ ۱۹۵۸	حکیم فضل الرحمن سواتی	حضرت شیخ الاسلام اور ڈاکٹر اقبال
”دارالعلوم“ دیوبند ، جنوری ۱۹۵۲	محمد انوری لائل پوری	حضرت علامہ انور شاہ اور ڈاکٹر اقبال
”آج کل“ دہلی ، ۱۵ جنوری - یکم فروری ۱۹۴۳	محمود ہاشمی	حفیظ اور اختر شیرانی کی شاعری - اقبال کے مطالعہ کے روشنی میں
”سب رس“ حیدرآباد دکن ، جون ۱۹۳۸	شیخ رحیم الدین	حیاتِ اقبال

حیاتِ اقبال کا سبق	ابوالاعلیٰ مودودی	”جوہر“، دہلی، اقبال نمبر، ۱۹۳۸
حیدرآباد میں یومِ اقبال (تمہید)	حمیدالدین شاہد	”سب رس“، حیدرآباد دکن،
خضر راہ	محمد اسمعیل	اقبال نمبر، جون ۱۹۳۸ ”جوہر“، دہلی، اقبال نمبر، ۱۹۳۸
خطبہٴ صدارت یومِ اقبال	رشید احمد صدیقی	”نگار“، رام پور، اپریل ۱۹۶۳
خطوطِ اقبال	مرزا محمد بشیر	”عالمگیر“، لاہور، ستمبر ۱۹۳۱
خلد آشیان بھوپالی	سعید احمد بریلوی	”جوہر“، دہلی، اقبال نمبر، ۱۹۳۸
خودی اور اقبال	بشیر احمد انصاری	”جوہر“، دہلی، اقبال نمبر، ۱۹۳۸
خودی اور معاشرہ—اقبال کا نقطہٴ نظر	غلام عمر خان	”تحریر“، دہلی، جون ۱۹۶۷
ڈاکٹر اقبال	محمد مجیب	”جوہر“، دہلی، اقبال نمبر، ۱۹۳۸
ڈاکٹر اقبال	باسدیو سنگھ	”زمانہ“، کانپور، جولائی تا دسمبر ۱۹۳۹
ڈاکٹر اقبال اور رموزِ بے خودی	شیخ عبداللطیف تپش	”نقاد“، آگرہ، مئی، ۱۹۱۹
ڈاکٹر اقبال اور روح و جسم کا اتحاد	محمد اسلم سلیم	”معارف“، اعظم گڑھ، جون ۱۹۳۷
ڈاکٹر اقبال اور سلیمان ندوی	سید سخی احمد ہاشمی	”سب رس“، حیدرآباد دکن، ستمبر ۱۹۶۷
ڈاکٹر اقبال، قومی مصلح کی حیثیت میں	تاج بیگم	”علی گڑھ میگزین“ علی گڑھ، اقبال نمبر، اپریل ۱۹۳۸

”جبال“، مالنگاؤں، نومبر ۱۹۶۱	تشنہ عمری	ڈاکٹر اقبال کا انسان کامل
”نوائے ادب“ بمبئی، ۱۵ جنوری ۱۹۴۷	عبدالحق	ڈاکٹر اقبال کے چند اساسی پہلو
”معارف“ اعظم گڑھ، مئی ۱۹۲۸	محمود زمان خان	ڈاکٹر اقبال کی آرزو
”معارف“ اعظم گڑھ، مارچ ۱۹۲۱	سید سلیمان ندوی	ڈاکٹر اقبال کی اسرار خودی کا انگریزی ترجمہ
”بہاری زبان“ علی گڑھ، مارچ ۱۹۶۵	نادم سیٹاپوری	ڈاکٹر اقبال کی ریڈریں
”جامعہ“ دہلی، جون ۱۹۳۸	محمد مجیب	ڈاکٹر اقبال مرحوم
”برہان“ دہلی، اگست ۱۹۶۴	حکیم فضل الرحمن سواتی	ڈاکٹر محمد اقبال کی تنقیدات و ترجیحات
”نیا دور“ لکھنؤ، جولائی ۱۹۶۳	انصار اللہ نظر	ذوق اور اقبال
”نگار“ لکھنؤ، سالنامہ، جنوری ۱۹۶۰	نیاز فتح پوری	ذکر اقبال
”بہاری زبان“ علی گڑھ، ۲۲ مارچ، ۲۲ اپریل یکم مئی، ۸ جون، ۸ جولائی ۱۹۶۰	مجنون گورکھپوری محمود الہی زخمی	رباعی اور اقبال
”معارف“ اعظم گڑھ، اپریل ۱۹۱۸	سید سلیمان ندوی	رموز بے خودی
”شاعر“ آگرہ، جولائی ۱۹۴۷	صاحبزادہ بشیر محنی القادری	روح اقبال دیکھ
”آردو“ دہلی، اقبال نمبر، اکتوبر ۱۹۳۸	خلیفہ عبدالحکیم	رومی، نطشے اور اقبال
”معارف“ اعظم گڑھ، جون ۱۹۴۵	میر ولی الدین	زمانہ حاضر کا انسان اور اقبال

”سپرس“ حیدرآباد دکن، جون ۱۹۳۸	معین بیگ	زئدہ جاوید
”عالمگیر“ لاہور، اگست ۱۹۳۱	غلام دستگیر نامی	زیارتِ مدینہ اور اقبال
”جوہر“ دہلی، اقبال نمبر، ۱۹۳۸	مسعود حسین	ساقی نامہ
”معارف“ اعظم گلہ، مئی ۱۹۶۵	عبدالرزاق قریشی	ساقی نامہ
”صدق جدید“ لکھنؤ، ۲۰ مارچ، ۱۹۷۰	رفیع الدین	سائیس کی بے خدائیت اور اقبال کا جہاد
”بہایوں“ لاہور، اگست ۱۹۳۸	حامد علی خاں	سیر اقبال دیکھے نال میل
”یادگار“ لاہور، اگست ۱۹۳۳	ظہیر الدین احمد قریشی	سر شیخ محمد اقبال اور ان کی شاعری
”آردو“ دہلی، اقبال نمبر، اکتوبر ۱۹۳۸	سر ای۔ ڈینسن راس	سر محمد اقبال (انگریزی)
”سپرس“ حیدرآباد دکن، جون ۱۹۳۸	ابوالحسن	سر محمد اقبال
”الحسانات“ رام پور، اپریل ۱۹۷۳	سید مستفیض الحسن	شاعر (تشریح)
”آردو“ دہلی، اکتوبر ۱۹۳۲	شیخ عبداللطیف صدیقی	شاعر، اقبال کی نظر میں
”سپرس“ حیدرآباد دکن، جون ۱۹۳۸	مہندر راج سکسینہ	شاعرِ حکمت شناس
”سپرس“ حیدرآباد دکن، جون ۱۹۳۳	جی۔ اے۔ پرویز	شاعرِ مشرق
”رگ سنگ“ کانپور، جولائی ۱۹۷۵	عزیز الحسن خوشتمہ اعظمی	شاعرِ مشرق
”جامعہ“ دہلی، اگست ۱۹۳۶	محمد یحییٰ	شاعرِ مشرق اور فلسفہ حیاتِ ملی

- شاعر مشرق اور نظریہ وطنیت حمید اختر آفندی
 ”کاروان ادب“ بمبئی، جلد ۴، ۱۹۵۲
- شاعر مشرق علامہ اقبال ثریہ محمود ندرت
 ۱۹۹۳
- شاعر مشرق علامہ اقبال اور ابن کاہن ولادت عبدالقوی دسنوی
 ۸ مئی ۱۹۷۳
- شاعر مشرق کی نظر میں نوجوان عبدالحمی رضا دسنوی
 ”کاروان ادب“ بمبئی، ۱۹۵۱
- شذرات اڈیٹر علی گڑھ، اقبال ٹمپلر، میگزین
 اپریل ۱۹۳۸
- شذرات (علامہ اقبال کی وفات پر) اڈیٹر ”جامعہ“ دہلی، مئی
 ۱۹۳۸
- شرح ہال جبریل عبدالستار عرشی
 ”آفاق“ نندیال، جون ۱۹۳۷
- شرح جاوید نامہ اقبال صبغتہ اللہ بختیاری
 عمر آباد دکن
- شعر اقبال میں احتجاجی آہنگ تارا چرن رستوگی
 ”شاعر“ بمبئی، شماره ۱۰-۱۱، ۱۹۷۳
- شعر و انتقاد سے متعلق اقبال کے نظریات ۱۵ کٹر تارا چرن رستوگی
 ”شاعر“ بمبئی، شماره ۶، ۱۹۷۵
- شمع و پروانہ سلامت اللہ خان
 ”آج کل“ دہلی، جولائی ۱۹۵۱
- شیخ اکبر و اقبال منشی انور حسن
 ”علی گڑھ میگزین“ علی گڑھ، شماره ۱، ۱۹۵۹
- صنف لازک اور حالی، اقبال، رشید احمد صدیقی
 ”تعمیر حیات“ لکھنؤ، ۲۵ جولائی ۱۹۷۳
- عشق، اقبال کی نظر میں شاہ حسین
 ”شاعر“ بمبئی، جولائی ۱۹۷۳
- عظمت انسانی پر اقبال کی دو سید ظاہر حسین
 ”شاعر“ بمبئی، جنوری ۱۹۶۹

”شعور“ حیدر آباد دکن، ۱۱ مئی ۱۹۷۳	اقبال	علامہ اقبال کا ایک غیر مطبوعہ خط
”کتاب“ لکھنؤ، جنوری ۱۹۷۲	عابد نظامی	علامہ اقبال کا ایک گمنام ممدوح
”چٹان“ لاہور، ۲۲ اکتوبر ۱۹۵۶	بشیر الحق دستوی	علامہ اقبال کا ایک نادر مکتوب
”عالمگیر“ لاہور، ستمبر ۱۹۳۵	لطفی رضوانی	علامہ اقبال کا ایک منظوم خط
”بحراب“ دہلی، نومبر ۱۹۷۱	عبدالقوی دستوی تلخیص محمد عثمان	علامہ اقبال کا بھوپال کے رشتہ
”جامعہ“ دہلی، نومبر ۱۹۴۱	محمد عبدالقیوم خان باقی	علامہ اقبال کا فلسفہ
”جامعہ“ دہلی، دسمبر ۱۹۴۱	ایم - ایم - جوہر میرٹھی	علامہ اقبال کا فلسفہ
”جامعہ“ دہلی، دسمبر ۱۹۴۲	وزیر حسین	علامہ اقبال کا فلسفہ
”برہان“ دہلی، جنوری ۱۹۷۵	سعید اکبر آبادی	علامہ اقبال کا نظریہ ”اجتہاد
”بہاری زبان“ علی گڑھ، یکم اگست ۱۹۶۴	کرنل مجید (امروز لاہور)	علامہ اقبال کے پندرہویں اشعار
”سبوس“ حیدرآباد دکن، جون ۱۹۳۸	محمد الیاس	علامہ اقبال کے ساقی و سدا لمحے
”آج کل“ دہلی، یکم و پندرہ فروری ۱۹۴۶	میکش اکبر آبادی	علامہ اقبال کے مضامین و نظریے
”شان ہند“ دہلی، مئی ۱۹۶۷	حکیم محمد حسن قریشی	علامہ اقبال کی آخری رات
”آردو“ دہلی، اقبال نمبر، اکتوبر ۱۹۳۸	سید نذیر نیازی	علامہ اقبال کی آخری حالات

علامہ اقبال سے آخری ملاقات	جی۔ اے۔ پرویز	”طلوع اسلام“ دہلی ، فروری ۱۹۳۹
علامہ اقبال کی آفاقیت	عقیل ہاشمی	”آب و آتش“ نظام آباد ، اکتوبر ۱۹۷۳
علامہ اقبال کی ایک لازوال نظم	عبادت بریلوی	”جامعہ“ دہلی ، اپریل ۱۹۶۱
علامہ اقبال کے برسی کے موقع پر لکھا گیا مختصر سوانح	عبدالحمید بوبیرے	”صبح امید“ ۱۹۶۶
علامہ اقبال کی پیش گوئیاں	شیخ حبیب اللہ	”فروغ اردو“ لکھنؤ ، جون ۱۹۷۳
علامہ اقبال کی داستانِ دکن	میر محمود حسن	”سپرس“ حیدرآباد دکن ، جولائی ۱۹۶۶
علامہ اقبال کی شعر بخشی	ایم۔ آئی۔ ملک	”صبح امید“ بمبئی ، اکتوبر ۱۹۶۶
علامہ اقبال کی فکر میں وحدت یا تضاد	میکش اکبر آبادی	”آج کل“ دہلی ، ۱۵ ستمبر ، یکم اکتوبر ۱۹۳۶
علامہ اقبال مرحوم	حامد الانصاری	”جوہر“ دہلی ، اقبال نمبر ، ۱۹۳۸
علامہ اقبال کی صحبت	محمد حسین عرشی	”البیان“ امرتسر ، دسمبر ۱۹۳۹
علامہ ڈاکٹر سر محمد اقبال	ادارہ	”زمانہ“ کانپور ، مئی ۱۹۳۸
علامہ ڈاکٹر سر محمد اقبال	محمد احمد سہزواری	”سپرس“ حیدرآباد دکن ، جون ۱۹۳۸
عملی سے تاریخ ہوا مسلمان سولہ مستفیض الحسن (اقبالیات)		”الحسنات“ رام پور ، جولائی ۱۹۷۳

مجزوہ اقبال صد سالہ تقریبات	اداریہ	”پہاری زبان“ علی گڑھ ، ۲۲ اپریل ۱۹۷۳
مجھے پسند ہے اقبال	بشیر النساء بیگم بشیر	”شعور“ حیدرآباد دکن ، ۱۱ مئی ۱۹۷۳
مختصر حیاتِ اقبال	سید محمد حسین	”جوہر“ دہلی ، اقبال نمبر ، ۱۹۳۸
مجد اقبال کی شاعری	ایم۔ آئی پرلگارینا	”اردو ادب“ شماره ۱ ، ۱۹۷۳
مرحوم اقبال کی یاد میں	مجد افتخارالحق	”پہایوں“ لاہور ، جون ۱۹۳۸
مزارِ اقبال	جگن ناتھ آزاد	”پہاری زبان“ علی گڑھ ، ۸ دسمبر ۱۹۳۷
مسجدِ قرطبہ	احمد جلال	”ادیب“ علی گڑھ ، دسمبر ۱۹۵۸
مسجدِ قرطبہ—ایک مطالعہ	اقبال احمد انصاری	”علی گڑھ میگزین“ علی گڑھ ، حصہ دوم ، ۱۹۵۵ - ۱۹۵۶
مسجدِ قرطبہ—ایک مطالعہ	اسلوب احمد انصاری	”پہاری زبان“ علی گڑھ ، یکم مئی ۱۹۷۳
مسجدِ قرطبہ پر ایک نظر (نظمِ قرطبہ)	سلیمان دانش	”صبحِ نو“ پٹنہ ، اکتوبر ۱۹۶۳
مسجدِ قرطبہ - ایک مطالعہ	ڈاکٹر ظہورالدین	”سب رس“ حیدرآباد ، ستمبر ۱۹۷۵
مسلمانوں کی زندگی اور اقبال	میر ولی الدین	”برہان“ دہلی ، مارچ ۱۹۳۳
مشرق کے مایہ ناز شاعر کی زندگی پر نظر	حبیب اللہ اوج	”سب رس“ حیدرآباد دکن ، اقبال نمبر ، جون ۱۹۳۸
مطالعات—ڈاکٹر اقبال کی ایک تنقید	نادم سیتاپوری	”پہاری زبان“ علی گڑھ ، دسمبر ۱۹۶۳
مطالعہ اقبال غلط زاویہ نگاہ سے	عبدالقیوم خان باقی	”نگار“ لکھنؤ ، جنوری - فروری ۱۹۶۲

اسلوب احمد انصاری	”شعر و حکمت“ حیدرآباد دکن، شماره (۶، ۷)	مطالعہ اقبال کے چند پہلو
محمد عبداللہ قریشی	”سب رس“ حیدرآباد دکن، اکتوبر ۱۹۶۷	معاصر شعرا اقبال کی نظر میں
معین الدین احمد انصاری	”سب رس“ حیدرآباد دکن، اقبال نمبر، جون ۱۹۳۸	معمہ اقبال
جی۔ اے۔ پرویز	”طلوع اسلام“ دہلی، اگست ۱۹۳۸	مقام اقبال
خواجہ غلام السیدین	”جوہر“ دہلی، اقبال نمبر، ۱۹۳۸	مقام عقل و عشق
سر محمد اقبال	”معارف“ اعظم گڑھ، اپریل تا اکتوبر ۱۹۵۳، جنوری تا مارچ ۱۹۵۵	مکاتیب سر اقبال بنام مولانا سید سلیمان ندوی
محمد بشیر الحق دستوی	”آج کل“ دہلی، اکتوبر ۱۹۵۶	مکتوب اقبال بنام مولوی انشاء اللہ خان
نیاز فتح پوری	”نگار“ لکھنؤ، جنوری - فروری ۱۹۶۲	ملاحظات
ارج	”سورجہ“ گیا، ۲۲ جولائی و ۲۳ دسمبر ۱۹۷۲	منصور اور اقبال کی خودی
عبدالمنغنی	”معارف“ اعظم گڑھ، اکتوبر - نومبر ۱۹۶۳	موازنہ اقبال و غالب
رضی الدین صدیقی	”آردو“ دہلی، اکتوبر ۱۹۳۰	موت اور حیات، اقبال کے کلام میں
اختر بستوی	”نیا دور“ لکھنؤ، جولائی ۱۹۷۳	مولانا آزاد اور علامہ اقبال ایک دوسرے کی نظر میں
عبدالملک	”جوہر“ دہلی، اقبال نمبر، ۱۹۳۸	مومن کی پانگ اذان
اقبال	”سب رس“ حیدرآباد دکن، مئی ۱۹۳۱	سہاراجہ بہادر اور سر اقبال کے غیر مطبوعہ خطوط

یے ٹس ، اقبال اور ایلٹ شمس الرحمن فاروقی "شب خون" الہ آباد ،
نمبر ۸۳ ، مئی ۱۹۷۳

(۲) کتابوں میں

ابوالحسن علی ندوی	نقوشِ اقبال	ابلیس کی مجاسِ شوریٰ
ابوالحسن علی ندوی	نقوشِ اقبال	ابوجہل کی توجہ گیری
آل احمد سرور	ادب اور نظریہ	اردو غزل ، میر سے اقبال تک
شاغل فخری	تصوّراتِ اقبال	اسلام و مومن
طیب عثمانی ندوی	حدیثِ اقبال	اشتراکیت اور اقبال
شاغل فخری	تصوّراتِ اقبال	اشکِ خونیں
اعجاز حسین	مختصر تاریخِ ادبِ اُردو	اقبال
جلال الدین احمد	نظمِ لطیف	اقبال
جعفری		
جواہر لال نہرو	کچھ پرانے خطوط	اقبال
خواجہ احمد فاروقی	نئی شاعری	اقبال
رشید احمد صدیقی	جدید غزل	اقبال
لالہ سری رام	خمخانہ جاوید ، جلد اول	اقبال
سلام مندیلوی	اردو شاعری میں نرگسیت	اقبال
سید سلیمان ندوی	سیرِ افغانستان	اقبال
سید صفی مرتضیٰ	چند ممتاز شعرا	اقبال
شاہ معین الدین	ادبی نقوش	اقبال
شرافت حسین	جائزہ تاریخِ اُردو	اقبال
شوکت تھانوی	شیش محل	اقبال
عبدالباری عاسی	تذکرہ خندہ گل	اقبال
عبدالقادر سروری	جدید اُردو شاعری	اقبال
عبدالقوی دستوی	ایک شہر پانچ مشاہیر	اقبال
کلیم الدین احمد	اردو شاعری پر ایک نظر	اقبال
کنول پرشاد بالی	آزاد نظمِ اُردو شاعری میں	اقبال

ادبی تنقید	محمد حسن	اقبال
اُردو زبان و ادب	مسعود حسین خان	اقبال
اُردو ادب کی تاریخ	نسیم قریشی	اقبال
اُردو غزل	یوسف حسین خان	اقبال
تنقید کے لیے خاکے	سلیم حامد رضوی	اقبال (غزل گو)
تنقید کے لیے خاکے	سلیم حامد رضوی	اقبال (نظم گو)
نئے اور پرانے چراغ	آل احمد سرور	اقبال اور اہلیس
نقد ابوالکلام	رضی الدین احمد	اقبال اور ابوالکلام
ادبی مقالات	مبشر علی صدیقی	اقبال اور اس کے نقاد
آئینے کے سامنے		
نئے اور پرانے چراغ	آل احمد سرور	اقبال اور اس کے نکتہ چین
چہان بین	اثر لکھنوی	اقبال اور اشتراکیت
تنقیدی شعور	اختر علی تلہری	اقبال اور اشتراکیت
مطالعہ اور جائزے	راجندر ناتھ شیما	اقبال اور اشتراکیت
تنقیدی اشارے	آل احمد سرور	اقبال اور ان کا فلسفہ
تحقیق و تنقید	اختر اورینوی	اقبال اور ٹیگور
آثارِ اقبال	سیر ولی الدین	اقبال اور حدیثِ جبر و قدر
مباحث و مسائل	ضیا احمد بدایونی	اقبال اور حسنِ الفاظ
تصوّراتِ اقبال	صلاح الدین احمد	اقبال اور رومی کا ایک محبوب مشترک
تقطعیٰ نظر	عبدالمنعمی	اقبال اور شخصیتیں
حدیثِ اقبال	طیب عثمانی ندوی	اقبال اور عشقِ رسول
نقوشِ اقبال	ابوالحسن علی ندوی	اقبال اور عصری نظامِ تعلیم
ارمغانِ مالک ، جلد دوم	چکن ناتھ آزاد	اقبال اور مارکس
نقوشِ اقبال	ابوالحسن علی ندوی	اقبال اور مسئلہٴ فلسطین
مسرت سے بصیرت تک	آل احمد سرور	اقبال اور مغرب
نقوشِ اقبال	ابوالحسن علی ندوی	اقبال اور مغربی تہذیب و ثقافت
ادبی تنقید	محمد حسن	اقبال اور نیا ہندوستان
آثارِ اقبال	شاہد حسین رزاق	اقبال اور وطنیت
اقبال	اختر اورینوی	اقبال پہلے نظر کی نگاہ میں

مضامین ہفت رنگ	آفتاب اختر	اقبال بحیثیت پیامبر شاعر
روایت اور بغاوت	احتشام حسین	اقبال بحیثیت شاعر
تصوّراتِ اقبال	صلاح الدین احمد	اقبال پیغمبرِ حرکت و حکایت
آثارِ اقبال	سید وحید اللہ وحید	اقبال حضورِ رسالت میں
آثارِ اقبال	عبدالقادر میروری	اقبال ، حیات اور شاعری
آثارِ اقبال	غلام دستگیر رشید	اقبال در حضورِ آدم
تصوّراتِ اقبال	صلاح الدین احمد	اقبال کا انسانِ کامل
نقوشِ اقبال	ابوالحسن علی ندوی	اقبال کا پیغامِ بلادِ عربیہ کے نام
تصوّراتِ اقبال	صلاح الدین احمد	اقبال کا تصوّرِ حسن
کتابی دنیا	عابد حسین	اقبال کا تصوّرِ خودی
تصوّراتِ اقبال	صلاح الدین احمد	اقبال کا تصوّرِ شاہین
آگہی و بیباکی	باقر مہدی	اقبال کا تصوّرِ عقل و عشق
تصوّراتِ اقبال	صلاح الدین احمد	اقبال کا تصوّرِ قہر
تصوّراتِ اقبال	صلاح الدین احمد	اقبال کا تصوّرِ معشرت
تصوّراتِ اقبال	صلاح الدین احمد	اقبال کا تصوّرِ معیشت
تصوّراتِ اقبال	صلاح الدین احمد	اقبال کا تصوّرِ مملکت
تصوّراتِ اقبال	صلاح الدین احمد	اقبال کا تغزل
تنقیدی تجربے	عبادت پریلوی	اقبال کا تنقیدی نقطہ نظر
آثارِ اقبال	محمد بہادر خاں	اقبال کا شاہین زادہ
نقطہ نظر	عبدالمنعمی	اقبال کا فن
مطالعہ اور جائزے	راجندر ناتھ شیدا	اقبال کا نظریہ ارتقا
تصوّراتِ اقبال	صلاح الدین احمد	اقبال کا نظریہ خودی
ادب کیا ہے	نورالحسن ہاشمی	اقبال کا نظریہ شاعری
حدیثِ اقبال	طیب عثمانی ندوی	اقبال کا نظریہ شعر و ادب
نقوشِ اقبال	ابوالحسن علی ندوی	اقبال کا نظریہ علم و فن
سخن بانی گفتن	کامی الدین احمد	اقبال کا نظریہ فن
فکر و نظر	رفیع اللہ عنایتی	اقبال کا نظریہ فن
تصوّراتِ اقبال	صلاح الدین احمد	اقبال کا نوجوان
ادب کا مقصد	نورالحسن ہاشمی	اقبال کا نوجوان اور اس کی تعلیم
تصوّراتِ اقبال	صلاح الدین احمد	اقبال کا مردِ مومن

- علامہ اقبال سے آخری ملاقات جی۔ اے۔ پرویز "طلوع اسلام" دہلی، فروری ۱۹۳۹
- علامہ اقبال کی آفاقیت عقیل ہاشمی "آب و آتش" نظام آباد، اکتوبر ۱۹۷۳
- علامہ اقبال کی ایک لازوال نظم عیادت بریلوی "جامعہ" دہلی، اپریل ۱۹۶۱
- علامہ اقبال کی برسی کے موقع پر لکھا گیا مختصر سوانح عبدالحمید بوبیرے "صبح امید" ۱۹۶۶
- علامہ اقبال کی پیش گوئیاں شیخ حبیب اللہ "فروغ اردو" لکھنؤ، جون ۱۹۷۳
- علامہ اقبال کی داستانِ دکن میر محمود حسن "سپرس" حیدرآباد دکن، جولائی ۱۹۶۶
- علامہ اقبال کی شعر بخشی ایم۔ آئی۔ ملک "صبح امید" بمبئی، اکتوبر ۱۹۶۶
- علامہ اقبال کی فکر میں وحدت میکش اکبر آبادی "ہایوں" لاہور، مئی ۱۹۳۹
- یا تضاد
- علامہ اقبال مرحوم حامد الانصاری "آج کل" دہلی، ۱۵ ستمبر، یکم اکتوبر ۱۹۳۶
- علامہ اقبال کی صحبت محمد حسین عرشی "جوہر" دہلی، اقبال نمبر، ۱۹۳۸
- علامہ ڈاکٹر سو محمد اقبال ادارہ "البیان" امرتسر، دسمبر ۱۹۳۹
- علامہ ڈاکٹر سو محمد اقبال محمد احمد سپزواری "زمانہ" کانپور، مئی ۱۹۳۸
- علامہ ڈاکٹر سو محمد اقبال "سپرس" حیدرآباد دکن، جون ۱۹۳۸
- عمل سے فارغ ہوا مسلمان سید مستنصر الحسن "الحسنات" رام پور، جولائی ۱۹۷۳
- (اقبالیات)

عورت اقبال کی نظر میں	مسیح الزماں	”تنویر“ بمبئی ، اکتوبر - نومبر ۱۹۴۳
عورت اقبال کی نظر میں	ضالحمہ عابد حسین	”جامعہ“ دہلی ، جون ۱۹۶۸
عورت کے بارے میں شوینہار ، اقبال اور جوش	اختر علی تلہری	”آج کل“ دہلی ، نومبر ۱۹۵۱
عورت کو اقبال کا پیغام	نصیر الدین ہاشمی	”عصمت“ دہلی ، جنوری ۱۹۵۰
غالب ، اقبال اور پروردگار	شیخ حبیب اللہ	”فروغ اردو“ لکھنؤ ، دسمبر ۱۹۷۲
غالب ، اقبال اور روداد عشق	شیخ حبیب اللہ	”فروغ اردو“ لکھنؤ ، مارچ ۱۹۷۲
غالب اور اقبال	فرمان فتح پوری	”نگار“ لکھنؤ ، دسمبر ۱۹۵۵
غالب اور اقبال	جگن ناتھ آزاد	”شیرازہ“ سرینگر ، جنوری - فروری - مارچ - اپریل ۱۹۶۹
غالب اور اقبال	جگن ناتھ آزاد	”فروغ اردو“ لکھنؤ ، جنوری ۱۹۷۰
		”مورچہ“ گیا ، ۲۶ دسمبر ۱۹۷۰
غالب اور اقبال	جگن ناتھ آزاد	”نفوس“ لاہور ، غالب نمبر ۳ ، ۱۹۷۱
غالب اور اقبال	شیخ حبیب اللہ	”فروغ اردو“ لکھنؤ ، جولائی تا ستمبر ۱۹۷۳
غالب بچشم اقبال	نارا چرن رستوگی	”نیا دور“ لکھنؤ ، ستمبر ۱۹۷۵
غالب و اقبال	محمود اکبر آبادی	”قومی زبان“ کراچی ، غالب نمبر ، ۱۹۶۹

غزل اور اقبال	غلام سرور	”نگار“ لکھنؤ ، اگست ۱۹۵۰
غیر مسلم رہنمایان دین اقبال کی نظر میں	گیان چند جین	”کتاب“ لکھنؤ ، جولائی ۱۹۶۷
فرد اور جماعت کا رشتہ ، حکمت اقبال کی روشنی میں	الطاف جاوید	”فکر و نظر“ علی گڑھ ، اپریل - مئی ۱۹۶۶
فرمودہ اقبال	ظفر احمد صدیقی (مترجم)	”تحریک“ دہلی ، اقبال نمبر ، جون ۱۹۶۷
فضائے برشگال اور پروفیسر اقبال	سرور جہاں آبادی	”مخزن“ لاہور ، اگست ۱۹۰۶
فقیر خوشنوا - اقبال بحیثیت شاعر	سید فقیر حسین	”پہاری زبان“ علی گڑھ ، ۱۵ اپریل ۱۹۷۶
فقیر سید وحید الدین مرحوم	سلیم تمنائی	”پہاری زبان“ علی گڑھ ، ۲۲ اکتوبر ۱۹۶۸
فکر اقبال	طیب عثمانی	”اشارہ“ پٹنہ ، مئی ۱۹۶۰
فکر اقبال	اسلوب احمد	”فکر و نظر“ علی گڑھ ، جولائی ۱۹۶۰
فلسفہ اقبال کا مرکزی خیال	شوکت سبزواری	”معارف“ اعظم گڑھ ، فروری ۱۹۴۶
فلسفہ اقبال	اکرام الحق سلیم	”معارف“ اعظم گڑھ ، جنوری ۱۹۲۶
فلسفہ اقبال میں راہ حیات	یوسف حسین خاں	”نیرنگ خیال“ لاہور ، نومبر ۱۹۳۸
قلمبر اقبال	میکش اکبر آبادی	”تحریک“ دہلی ، اقبال نمبر ، جون ۱۹۶۷
قوم کی بنیاد ، اقبال اور قوم کا تخیل	محمد ابواللیث صدیقی پدایونی	”علی گڑھ میگزین“ علی گڑھ ، اقبال نمبر ، اپریل ۱۹۳۸

- کچھ اقبال کے بارے میں آل احمد سرور "بہاری زبان" علی گڑھ ،
۲۲ اپریل ۱۹۷۱
- کچھ قدر تو نے اپنی نہ جانی سید مستفیض الحسن "الحسنات" ، رام پور ،
جون ۱۹۷۳
- کلامِ اقبال - بلبل ہندوستان ای - ایم - فاسٹر "معارف" اعظم گڑھ ،
مئی - جون ۱۹۶۱
- کلامِ اقبال پر تنقید چکبست "آردوئے معلیٰ" ، اپریل
۱۹۰۴
- کلامِ اقبال کا سیاسی پس منظر محمد یحسین "نگار" لکھنؤ ، اکتوبر
۱۹۶۰
- کلامِ اقبال کی اشاریت عبدالمنی "صبح نو" پٹنہ ، ستمبر -
اکتوبر ۱۹۷۲
- کلامِ اقبال کی دقتیں اور ان سید عبداللہ "معارف" اعظم گڑھ ،
مارچ - اپریل ۱۹۴۴
- کلامِ اقبال میں ڈرامہ کا عنصر وزیر آغا "ادیب" علی گڑھ ،
جنوری - فروری ۱۹۶۶
- کلامِ اقبال میں صوتی اہتمام آسی ضیائی "دانش" رام پور ، نومبر
۱۹۵۸
- کلامِ اقبال میں طنز و ظرافت ناظر انصاری "صبح نو" پٹنہ ، مارچ
۱۹۶۶
- کلامِ اقبال میں عورت کا درجہ جگن ناتھ آزاد "معارف" اعظم گڑھ ،
جولائی ۱۹۷۵
- کلامِ اقبال میں عورت کا مقام جگن ناتھ آزاد "قومی راج" بمبئی ،
۱۶ نومبر ۱۹۷۶
- کلیاتِ اقبال اکبر علی خان "نیا دور" لکھنؤ ، مارچ
۱۹۵۹
- کلیاتِ اقبال مرتبہ عبدالرزاق نادم سیناپوری "بہاری زبان" علی گڑھ ،
اگست ۱۹۶۰
- کلیاتِ اقبال کے سلسلے میں اقبال کا ایک خط تمکین کاظمی "بہاری زبان" علی گڑھ ،
دسمبر ۱۹۶۰

- کھویا ہوا شاعر عمر علی فاضل ”سیرس“ حیدرآباد دکن،
جون ۱۹۳۸
- کیا بال جبریل اور زبور عجم محمد عزیز حسن ”عصری ادب“ دہلی،
شمارہ ۲، ۱۹۷۱
- کی غزلیات مسلسل ہے؟ سید عبداللہ ”صبح ادب“ لکھنؤ،
فروری ۱۹۷۵
- کیا اقبال جدیدیت کے پیشرو نجم الدین نقوی ”ادبی دنیا“ لاہور، توسیر
۱۹۳۲
- تھے؟
- کیا اقبال فرقہ پرست شاعر ہے؟ معین الدین احمد ندوی ”معارف“ اعظم گڑھ،
جنوری۔ فروری ۱۹۵۰
- کیا اقبال فرقہ پرست شاعر تھا؟ جوہر میرٹھی ”جامعہ“ دہلی، جون
۱۹۳۱
- کیا علامہ اقبال کاڑی مارکس کے شیخ حبیب اللہ ”فروغ اردو“ لکھنؤ،
جولائی۔ اگست ۱۹۷۵
- ہم خیال تھے؟ اتمیس انور ”پہاری زبان“ علی گڑھ،
۲۲ جون ۱۹۶۱
- گیتا جلی پر فلسفہ حیرانی اور سید سلیمان ندوی ”معارف“ اعظم گڑھ،
مئی ۱۹۳۸
- اقبال کا اثر نورالرحمن ”نقاد“ آگرہ، جنوری
۱۹۱۹
- لندن میں یوم اقبال بیچرا یونی ”جوہر“ دہلی، اقبال نمبر،
۱۹۳۸
- ماہنامہ اقبال اسلم جیراچپوری ”معارف“ اعظم گڑھ،
دسمبر ۱۹۳۰
- مثنوی اسرار خودی سید سلیمان ندوی ”علی گڑھ میگزین“
۱۹۵۹
- مثنوی اسرار خودی عشرت حسن انور علی گڑھ، ۱۹۵۹
- مثنوی اسرار خودی کا انگریزی مالک رام ”نیرنگ خیال“ لاہور،
ترجمہ اقبال نمبر، ستمبر۔ اکتوبر
۱۹۳۲
- مثنوی ”سرود بے خودی“ مجاہد اقبال۔ بال جبریل اور ”سیرس“ حیدرآباد دکن،
مثنویات اقبال خرب کلیم کی روشنی میں اقبال نمبر، جون ۱۹۳۸

”بہاری زبان“ علی گڑھ ، ۲۲ اپریل ۱۹۷۳	اداریہ	مجوزہ اقبال صد سالہ تقریبات
”شعور“ حیدرآباد دکن ، ۱۱ مئی ۱۹۷۳	بشیر النساء بیگم بشیر	مجھے پسند ہے اقبال
”جوہر“ دہلی، اقبال نمبر، ۱۹۳۸	سید محمد حسین	مختصر حیاتِ اقبال
”اردو ادب“ شماره ۱ ، ۱۹۷۳	ایم۔ آئی پرلگارینا	محمد اقبال کی شاعری
”بہایوں“ لاہور، جون ۱۹۳۸	محمد افتخارالحق	مرحوم اقبال کی یاد میں
”بہاری زبان“ علی گڑھ ، ۸ دسمبر ۱۹۳۷	چگن ناتھ آزاد	مزارِ اقبال
”ادیب“ علی گڑھ ، دسمبر ۱۹۵۸	احمد جلال	مسجدِ قرطبہ
”علی گڑھ میگزین“ علی گڑھ ، حصہ دوم ، ۱۹۵۵ - ۱۹۵۶	اقبال احمد انصاری	مسجدِ قرطبہ - ایک مطالعہ
”بہاری زبان“ علی گڑھ ، یکم مئی ۱۹۷۳	اسلوب احمد انصاری	مسجدِ قرطبہ - ایک مطالعہ
”صبحِ نو“ پٹنہ ، اکتوبر ۱۹۶۳	سلیمان دانش	مسجدِ قرطبہ پر ایک نظر (نظمِ قرطبہ)
”سب رس“ حیدرآباد ، ستمبر ۱۹۷۵	ڈاکٹر ظہورالدین	مسجدِ قرطبہ - ایک مطالعہ
”برہان“ دہلی ، مارچ ۱۹۳۳	میر ولی الدین	مسلمانوں کی زندگی اور اقبال
”سب رس“ حیدرآباد دکن، اقبال نمبر ، جون ۱۹۳۸	حبیب اللہ اوج	مشرق کے مایہ ناز شاعر کی زندگی پر نظر
”بہاری زبان“ علی گڑھ ، دسمبر ۱۹۶۳	نادم سیتاپوری	مطالعات - ڈاکٹر اقبال کی ایک تنقید
”نگار“ لکھنؤ ، جنوری - فروری ۱۹۶۲	عبدالقیوم خان باقی	مطالعہ ”اقبال غلط زاویہ نگاہ سے

- مطالعہ اقبال کے چند پہلو
اسلوب احمد انصاری "شعر و حکمت" حیدرآباد
دکن، شماره (۶، ۷)
- معاصر شعرا اقبال کی نظر میں
محمد عبداللہ قریشی "سب رس" حیدرآباد دکن،
اکتوبر ۱۹۶۷
- معجم اقبال
معین الدین احمد "سب رس" حیدرآباد دکن،
اقبال نمبر، جون ۱۹۳۸
- مقام اقبال
جی۔ اے۔ پرویز "طلوع اسلام" دہلی،
اگست ۱۹۳۸
- مقام عقل و عشق
خواجہ غلام السیدین "جوہر" دہلی، اقبال نمبر،
۱۹۳۸
- مکاتیب سر اقبال بنام مولانا
سید سلیمان ندوی سر محمد اقبال
اپریل تا اکتوبر ۱۹۵۳،
جنوری تا مارچ ۱۹۵۵
- مکتوب اقبال بنام مولوی
انشاء اللہ خان محمد بشیر الحق دستوی
اکتوبر ۱۹۵۶
- ملاحظات
نیاز فتح پوری "نگار" لکھنؤ، جنوری -
فروری ۱۹۶۲
- منصور اور اقبال کی خودی
ارج "سورجہ" گیا، ۲۲ جولائی
و ۲۳ دسمبر ۱۹۷۲
- موازنہ اقبال و غالب
عبدالمنغی "معارف" اعظم گڑھ،
اکتوبر - نومبر ۱۹۶۳
- موت اور حیات، اقبال کے کلام
میں رضی الدین صدیقی "آردو" دہلی، اکتوبر
۱۹۳۰
- مولانا آزاد اور علامہ اقبال
ایک دوسرے کی نظر میں اختر بستوی "نیا دور" لکھنؤ، جولائی
۱۹۷۳
- مومن کی بانگِ اذان
عبدالملک "جوہر" دہلی، اقبال نمبر،
۱۹۳۸
- مہاراجہ بہادر اور سر اقبال کے
غیر مطبوعہ خطوط اقبال
مئی ۱۹۳۱

”طلوع اسلام“ دہلی ، دسمبر ۱۹۳۸	مترجم اسلم جیراچپوری	میلا دی آدم
”علی گڑھ میگزین“ علی گڑھ ، اقبال نمبر ، اپریل ۱۹۳۸	شیخ عطاء اللہ	نسب و وطن کا اسلامی تخیل بزیانِ اقبال
”تحریک“ دہلی ، اقبال نمبر جون ۱۹۶۷	ایرج مرزا	نقش و عکس
”سپرس“ حیدرآباد دکن ، اقبال نمبر ، جون ۱۹۳۸	سعیدہ مظہر عثمانیہ	نامور اقبال
”آج کل“ دہلی ، دسمبر ۱۹۵۶	بشیر الحق دستوی	نامہ اقبال بنام مولوی انشاء اللہ خان
”اُردو“ دہلی ، اقبال نمبر ، اکتوبر ۱۹۳۸	سر تیج بہادر	نامہ سر تیج بہادر
”سپرس“ حیدرآباد دکن ، اقبال نمبر ، جون ۱۹۳۸	بیگم جہاں بانو	نذر اقبال
”فکر و نظر“ علی گڑھ ، مئی ۱۹۶۳	قدرت اللہ فاطمی	نذر اقبال
”الحسنات“ رام پور ، ستمبر ۱۹۷۳	سید مستفیض الحسن	نشان یہی ہے - - - (تشریح)
”معیار ادب“ بھوپال ، جون ۱۹۵۲	منون حسن خان	نطشے اور اقبال
”جامعہ“ دہلی ، ستمبر ۱۹۳۸	مشتاق علی خان	نظم اقبال پر ایک سرسری نظر
”جوہر“ دہلی ، اقبال نمبر ، ۱۹۳۸	عبدالوہاب عزام	نغمہ ہادی الحجاز
”فروغ اُردو“ نکھنہ ، مئی - جولائی ۱۹۶۸	فکری سلطانپوری	نقش غالب و اقبال
”رگ سنگ“ کانپور ، جون ۱۹۷۳	محمد بدیع الزمان	نکتہ توحید اور اقبال

”شعور“ حیدرآباد دکن، اقبال نمبر، ۱۱ مئی ۱۹۷۳	کریم رضا	نوجوان سے اقبال کا خطاب
”فروغ اردو“ لکھنؤ، ستمبر ۱۹۶۳	آل احمد سرور	نئے ادب کے محرکات
”صبح ادب“ لکھنؤ، مئی ۱۹۷۵	تبسم کاشمیری	نئی اردو شاعری اور اقبال
”زمانہ“ کانپور، ستمبر ۱۹۳۸	م۔ ب۔ احمد	نیا معیار شاعری اور اقبال
”صدق جدید“ لکھنؤ، ۲۳ اپریل ۱۹۶۳	عبدالہاجد دریا بادی	نشے، روسی اور اقبال
”نقوش“ لاہور، نومبر ۱۹۶۳	مسعود حسین	ہے عجب مجموعہ اَضداد اے
”آج کل“ دہلی، ستمبر ۱۹۵۳	سید نواب علی	اقبال تو یادِ اقبال
”سب رس“ حیدرآباد دکن، اقبال نمبر، جون ۱۹۳۸	صغرا ہمایوں	یادِ اقبال
”سب رس“ حیدرآباد دکن، اقبال نمبر، جون ۱۹۳۸	رشید احمد صدیقی	یادِ اقبال
”جامعہ“ دہلی، فروری ۱۹۳۸	اسلم خیراچپوری	یومِ اقبال
”کاروان ادب“ بمبئی، جلد ۳، ۱۹۵۲	نظام الدین گوریکر	یومِ اقبال
”پہاری زبان“ علی گڑھ، ۲۲ مئی ۱۹۶۸	انس انور	یومِ اقبال کی تقاریر
”پہاری زبان“ علی گڑھ، یکم اپریل ۱۹۶۳	—	یومِ اقبال و محفل مشاعرہ
”فروغ اردو“ لکھنؤ، جون ۱۹۷۳	شیخ حبیب اللہ	یہ ہیں علامہ اقبال

نے ٹس ، اقبال اور ایلٹ شمس الرحمن فاروقی ”شب خون“، الہ آباد ،
مئی ۱۹۷۳ ، ۸۳

(۴) کتابوں میں

ابوالحسن علی ندوی نقوشِ اقبال	ابلیس کی مجلسِ شوریٰ
ابوالحسن علی ندوی نقوشِ اقبال	ابوجہل کی نوحہ گیری
آل احمد سرور ادب اور نظریہ	اردو غزل ، میر سے اقبال تک
شاغل فخری تصوراتِ اقبال	اسلام و مومن
طیب عثمانی ندوی حدیثِ اقبال	اشتراکیت اور اقبال
شاغل فخری تصوراتِ اقبال	اشکِ خونیں
اعجاز حسین مختصر تاریخِ ادبِ اُردو	اقبال
جلال الدین احمد نظمِ لطیف	اقبال
جعفری	
جواہر لال نہرو کچھ پرانے خطوط	اقبال
خواجہ احمد فاروقی نئی شاعری	اقبال
رشید احمد صدیقی جدید غزل	اقبال
لالہ سری رام خمخانہ جاوید ، جلد اول	اقبال
سلام سندیلوی اردو شاعری میں ترکست	اقبال
سید سلیمان ندوی سیرِ افغانستان	اقبال
سید صفی مرتضیٰ چند ممتاز شعرا	اقبال
شاہ معین الدین ادبی نقوش	اقبال
شرافت حسین جائزہ تاریخِ اُردو	اقبال
شوکت تھانوی شیش محل	اقبال
عبدالباری عاسی تذکرہ خندہ کل	اقبال
عبدالقادر سروری جدید اُردو شاعری	اقبال
عبدالقوی دستوی ایک شہر پانچ مشاہیر	اقبال
کلم الدین احمد اردو شاعری پر ایک نظر	اقبال
کنول پرشاد بالی آزاد نظم اُردو شاعری میں	اقبال

ادبی تنقید	محمد حسن	اقبال
اُردو زبان و ادب	مسعود حسین خان	اقبال
اُردو ادب کی تاریخ	نسیم قریشی	اقبال
اُردو غزل	یوسف حسین خان	اقبال
تنقید کے لیے خاکے	سلیم حامد رضوی	اقبال (غزل گو)
تنقید کے لیے خاکے	سلیم حامد رضوی	اقبال (نظم گو)
نئے اور پرانے چراغ	آل احمد سرور	اقبال اور اہلیس
نقد ابوالکلام	رضی الدین احمد	اقبال اور ابوالکلام
ادبی مقالات	مبشر علی صدیقی	اقبال اور اس کے نقاد
آئینے کے سامنے	آل احمد سرور	اقبال اور اس کے نکتہ چیں
نئے اور پرانے چراغ	اثر لکھنوی	اقبال اور اشتراکیت
چہاں بین	اختر علی تلمہری	اقبال اور اشتراکیت
تنقیدی شعور	راجندر ناتھ شیدا	اقبال اور اشتراکیت
مطالعہ اور جائزے	آل احمد سرور	اقبال اور ان کا فلسفہ
تنقیدی اشارے	اختر اوزینوی	اقبال اور ٹیگور
تحقیق و تنقید	میر ولی الدین	اقبال اور حدیث حیر و قدر
آثارِ اقبال	ضیا احمد بدایونی	اقبال اور حسنِ الفاظ
سیاحت و مسائل	صلاح الدین احمد	اقبال اور رومی کا ایک محبوب
تصویراتِ اقبال		مشترک
نقطہ نظر	عبدالمنغنی	اقبال اور شخصیتیں
حدیثِ اقبال	طیب عثمانی ندوی	اقبال اور عشقِ رسول
نقوشِ اقبال	ابوالحسن علی ندوی	اقبال اور عصری نظامِ تعلیم
ارمغانِ مملکت، جلد دوم	جگن ناتھ آزاد	اقبال اور مارکس
نقوشِ اقبال	ابوالحسن علی ندوی	اقبال اور مسئلہ فلسطین
مسرت سے بصیرت تک	آل احمد سرور	اقبال اور مغرب
نقوشِ اقبال	ابوالحسن علی ندوی	اقبال اور مغربی تہذیب و ثقافت
ادبی تنقید	محمد حسن	اقبال اور نیا ہندوستان
آثارِ اقبال	شاہد حسین رزاقی	اقبال اور وطنیت
اقبال	اختر اوزینوی	اقبال اہل نظر کی نگاہ میں

مضامین ہفت رنگ	آفتاب اختر	اقبال بحیثیت پیامبر شاعر
روایت اور بغاوت	احتشام حسین	اقبال بحیثیت شاعر
تصوّراتِ اقبال	صلاح الدین احمد	اقبال پیغمبرِ حرکت و حکایت
آثارِ اقبال	سید وحید اللہ وحید	اقبال حضورِ رسالت ہیں
آثارِ اقبال	عبدالقادر سروری	اقبال ، حیات اور شاعری
آثارِ اقبال	غلام دستگیر رشید	اقبال در حضورِ آدم
تصوّراتِ اقبال	صلاح الدین احمد	اقبال کا انسانِ کامل
نقوشِ اقبال	ابوالحسن علی ندوی	اقبال کا پیغامِ بلادِ عربیہ کے نام
تصوّراتِ اقبال	صلاح الدین احمد	اقبال کا تصوّرِ حسن
کتابی دنیا	عباد حسین	اقبال کا تصوّرِ خودی
تصوّراتِ اقبال	صلاح الدین احمد	اقبال کا تصوّرِ شاہین
آگہی و بیباکی	باقر مہدی	اقبال کا تصوّرِ عقل و عشق
تصوّراتِ اقبال	صلاح الدین احمد	اقبال کا تصوّرِ قہر
تصوّراتِ اقبال	صلاح الدین احمد	اقبال کا تصوّرِ معاشرت
تصوّراتِ اقبال	صلاح الدین احمد	اقبال کا تصوّرِ معیشت
تصوّراتِ اقبال	صلاح الدین احمد	اقبال کا تصوّرِ مملکت
تصوّراتِ اقبال	صلاح الدین احمد	اقبال کا تعزلی
تنقیدی تجربے	عیادت بریلوی	اقبال کا تنقیدی نقطہ نظر
آثارِ اقبال	محمد بہادر خاں	اقبال کا شاہین زادہ
نقطہ نظر	عبدالمغنی	اقبال کا فن
مطالبہ اور جائزے	راجندر ناتھ شیدا	اقبال کا نظریہ ارتقا
تصوّراتِ اقبال	صلاح الدین احمد	اقبال کا نظریہ خودی
ادب کیا ہے	نورالحسن ہاشمی	اقبال کا نظریہ شاعری
حلیہ اقبال	طیب عثمانی ندوی	اقبال کا نظریہ شعر و ادب
نقوشِ اقبال	ابوالحسن علی ندوی	اقبال کا نظریہ علم و فن
سخن پائے گفتن	کلیم الدین احمد	اقبال کا نظریہ فن
فکر و نظر	رفیع اللہ عنایتی	اقبال کا نظریہ فن
تصوّراتِ اقبال	صلاح الدین احمد	اقبال کا نوجوان
ادب کا مقصد	نورالحسن ہاشمی	اقبال کا نوجوان اور اس کی تعلیم
تصوّراتِ اقبال	صلاح الدین احمد	اقبال کا مردِ مومن

اقبال	اختر اورینوی	اقبال کے اثرات اُردو شاعری پر
ادبی رجحانات کا تجزیہ	راجندر ناتھ شیدا	اقبال کے اساسی نظریات
ارمغانِ مالک، جلد اول	محمد عبدالسلام خان	اقبال کے اقتصادی اثرات
تنقید کیا ہے	آل احمد سرور	اقبال کے خطوط
نقوشِ اقبال	ابوالحسن علی ندوی	اقبال کے درِ دولت پر
تصوّراتِ اقبال	صلاح الدین احمد	اقبال کے دس شعر
آثارِ اقبال	خواجہ عبدالحمید	اقبال کے عملی جواہر ریزے
تنقید و تجزیہ	ابو محمد سحر	اقبال کے قومی تصوّرات اور عقیدہ پرسی
تصوّراتِ اقبال	صلاح الدین احمد	اقبال کے کلام میں صبح و شام
مباحث و مسائل	ضیا احمد بدایونی	اقبال کے کلام میں عشق کا تخیل
فن اور تنقید	جگن ناتھ آزاد	اقبال کے کلام میں مستوفانہ لب و لہجہ
ادب پارے	ضیاء الاسلام	اقبال کے کنائے
تصوّراتِ اقبال	صلاح الدین احمد	اقبال کے کوہ و صحرا
اقبال	اختر اورینوی	اقبال کے مطالعہ کا طریقہ
میر امن سے عبدالحق تک	سید عبدالقہ	اقبال کی اُردو نثر
جادۂ اعتدال	عبدالمنغی	اقبال کی انسان دوستی
اقبال	اختر اورینوی	اقبال کی چھوٹی چھوٹی نظمیں
مطالعہ اور جائزے	راجندر ناتھ شیدا	اقبال کی ذہنی اُلجھن اور اس کے عناصر ترکیبی
تنقید اور عملی تنقید	احتشام حسین	اقبال کی رجائیت کا تجزیہ
آثارِ اقبال	خلیفہ عبدالحکیم	اقبال کی زندگی
اقبال	اختر اورینوی	اقبال کی شاعری پر ایک نظر
مطالعہ و تنقید	اختر انصاری	اقبال کی شاعری کا نیا آہنگ
ادبی مقالات	مبشر علی صدیقی	اقبال کی شاعری کے تین دور
قدر و نظر	اختر اورینوی	اقبال کی شاعری میں درد کا عنصر

عبدالہاجد دریا بادی	مضامین عبدالہاجد	ضربِ کلیم
ابوالحسن علی ندوی	نقوشِ اقبال	طارق کی دعا
عابد حسین	مضامینِ عابد	عقل و عشق اقبال کے کلام میں
نذیر الحق	آثارِ اقبال	عقیدہ توحید اور اقبال
سلیمان ندوی	یادِ رفتگان	علامہ اقبال
ممتاز حسین	کیا خوب آدمی تھا	علامہ اقبال
عاشق بٹالوی	آثارِ اقبال	علامہ اقبال کی خدمت میں چند
		لمحے
طیب عثمانی ندوی	حدیثِ اقبال	عورت اور اقبال
جگن ناتھ آزاد	مرزا غالب مرتبہ	غالب اور اقبال
	امرہ لعل عشرت	
اسلوب انصاری	ارمغان مالک ، جلد دوم نقشِ غالب	غالب اور اقبال
صلاح الدین احمد	تصوّراتِ اقبال	غزل کا دوسرا دور
گیان چند جین	تجزیے	غیر مسلم رہنمائیوں دین ، اقبال کی نظر میں
طیب عثمانی ندوی	حدیثِ اقبال	فقہ اسلامی اقبال کی نگاہ میں
طیب عثمانی ندوی	حدیثِ اقبال	فکرِ اقبال
صلاح الدین احمد	تصوّراتِ اقبال	فکرِ اقبال میں وطن و ملت کی کشمکش
مسعود حسین خاں	اردو زبان و ادب	فلسفہ اقبال ، تنقیدی اشارے
رشید احمد صدیقی	آثارِ اقبال	فلسفہ خودی
اختر اورینوی	اقبال	فلسفہ خودی
ممتاز حسین	ادب و شعور	فن اور فطرت — فکرِ اقبال کے آئینے میں
شاغل فخری	تصوّراتِ اقبال	قومیت و بین الاقوامیت
غلام محمد	آثارِ اقبال	کلامِ اقبال کا تحلیلی مطالعہ
بیشر علی صدیقی	ادبی مقالات	کلامِ اقبال میں ایلیس کا تصوّر
ناظر انصاری	آہنگِ ادب	کلامِ اقبال میں طنز و ظرافت

کیا اقبال تصوف کے مخالف تھے؟

گلمہائے عقیدت شاغل فخری تصورات
 مثنوی اسرارِ خودی اسلم جیراچپوری نوادرات
 مسافرِ غزنی و افغانستان ابوالحسن علی ندوی نقوشِ اقبال
 مسجد قرطبہ ابوالحسن علی ندوی نقوشِ اقبال
 مسجد قرطبہ مجتبیٰ حسین ادب و آگہی
 سلوکیت و اشتراکیت شاغل فخری تصوراتِ اقبال
 موازنہ غالب و اقبال عبدالمعنی نقطہ نظر
 موت و حیات شاغل فخری تصوراتِ اقبال
 مولانا روسی اور اقبال محی الدین زور ادبی تحریریں
 میرا تعلق اقبال اور اس کے ابوالحسن علی ندوی نقوشِ اقبال
 فن سے

نذر اقبال (از سر عبدالقادر) جگن ناتھ آزاد جگن ناتھ آزاد اور اس کی شاعری

نظمِ اقبال پر ایک اجمالی تنقید محمد مشتاق علی آثارِ اقبال
 یومِ اقبال اسلم جیراچپوری آثارِ اقبال
 بے ٹس ، اقبال اور ایلیٹ شمس الرحمٰن فاروقی شعر ، غیر شعر اور نثر
 Iqbal, the Poet of Humanity بشیر احمد ڈار ارمغانِ مالک (انگریزی)
 Rendering from *Zabur-i* گر بچن سنگھ نذر عابد (انگریزی)
Ajam of Iqbal

(۳) اقبال پر کتابیں

آثارِ اقبال غلام دستگیر رشید اشاعتِ اردو ، حیدر آباد
 دکن ، ۱۹۳۳
 اقبال اور اس کا عہد جگن ناتھ آزاد ادارہ انیس اردو ، الہ آباد ،
 ۱۹۶۰

۱۔ اس حصے میں اقبال کی وہ تصانیف بھی شامل ہیں جو دوسروں نے مرتب کی ہیں (عبدالقوی دستوی) -

- اقبال اور انسان اشفاق حسین آندھرا پردیش ، ساہتیہ اکیڈمی ، حیدر آباد دکن
- اقبال اور حیدر آباد نظیر حیدر آبادی
- اقبال اور قرآن ابو محمد مصلح ادارہ عالمگیر تحریک قرآن ، حیدر آباد دکن ، ۱۹۵۷
- اقبال اور گوئٹے محمد اشرف
- اقبال اور وطن کی محبت محمد سلیمان محبوب عالم پریس - کشن گنج ، پورینہ - بہار اردو مرکز لکھنؤ
- اقبال ، امام ادب رئیس احمد جعفری خواجہ غلام السیدین عرفات پبلیکیشن ، لاہور ، ۱۹۳۸
- اقبال ، ایجوکیشنل فلاسفی (انگریزی) یکتا سروہوی دفتر اتالیق انگریزی ، کلان محل ، دہلی ، ۱۹۴۷
- اقبال سخن رفعیہ سلطانہ
- اقبال ، شاعر اور فلسفی سید وقار عظیم علی گڑھ بک ڈپو ، علی گڑھ ۱۹۷۵
- اقبال قلندر نہیں تھا صائب
- اقبال کا تصور خودی غلام عمر خان ادارہ ادبیات اردو ، حیدر آباد دکن ، ۱۹۶۶
- اقبال کا تصور زمان و مکان رضی الدین ارادہ اشاعت اردو ، حیدر آباد دکن ، ۱۹۴۶
- اقبال کا تصور عشق غلام عمر خان ادارہ ادبیات اردو ، حیدر آباد دکن ، ۱۹۶۴
- اقبال کا فلسفہ محمد احمد صدیقی ٹونکی
- اقبال کا فلسفہ حیات اور شاعری قاضی محمد عدیل یک سروس ، دہلی ، مئی ۱۹۷۱
- اقبال کا سل عباسی عبدالسلام ندوی دارالمصنفین ، اعظم گڑھ ، ۱۹۴۸

اقبال کا نظریہ پاکستان	اقبال کی نظریہ خودی اور حافظ	بشیر مخفی قادری	حالی پبلشنگ ہاؤس ، دہلی ، ۱۹۳۰
اقبال کے ابتدائی افکار	اقبال کے خطوط جناح کے نام	عبدالحق	انجمن ترقی اردو بک ڈپو ، دہلی مسعود احمد ، پہاڑ پوری ، مچھلی شہر ، جون پور ، ۱۹۶۹
اقبال کی شاعری	اقبال کے خطوط جناح کے نام	عبدالہالک آروی	ادارہ اشاعت اردو ، حیدر آباد دکن ، ۱۹۴۴
اقبال کی کہانی کچھ ان کی	اقبال کی شاعری	عبدالہالک آروی	پہلا ایڈیشن ، نظامی پریس ہدایوں ، ۱۹۳۸ دوسرا ایڈیشن ، ادارہ طاق بستان ، آرہ ، ۱۹۴۰
اقبال کی شاعری	اقبال کی کہانی کچھ ان کی	ظہیر الدین جامعی	حیدر آباد دکن ، ۱۹۵۱
اقبال کی خودی	کچھ سیری زبانی	صاحبزادہ بشیر مخفی	۱۹۶۳
اقبال ، نئی تشکیل	اقبال کی خودی	القادری	انجمن ترقی اردو ، اردو بازار ، دہلی ، ۱۹۶۴
اقبال و وارث	اقبال ، نئی تشکیل	عزیز احمد	مکتبہ اردو ، لکھنؤ ، ۱۹۶۵
الحیوة والموت فی فلسفہ اقبال	اقبال و وارث	حامد حسین سہسرامی	محبوب المطابع ، کلکتہ
آواز اقبال	الحیوة والموت فی فلسفہ اقبال	محمد احسن الاعظمی	بزم اقبال ، حیدر آباد دکن
بزم اقبال	آواز اقبال	فریش کار شاد	مشورہ بک ڈپو ، دہلی
بکھرے خیالات	بزم اقبال	ابو طاہر فاروقی	شاہ اینڈ کمپنی ، آگرہ ، ۱۹۴۴
تبرکات اقبال	بکھرے خیالات	عبدالحق	شعبہ اردو ، دہلی
	کی ڈائری	محمد بشیر الحق	یونیورسٹی دہلی
	تبرکات اقبال	دسنوی	عارف پبلشنگ ہاؤس ، دہلی ، اپریل ۱۹۵۶

—	شیخ عبدالرحمن (مترجم) شاغل فخری	ترجانِ اسرار تصوّراتِ اقبال
نفیس اکیڈمی ، حیدرآباد دکن ، ۱۹۳۵	صلاح الدین احمد	تصوّراتِ اقبال
ایجوکیشنل بک ہاؤس ، علی گڑھ ، ۱۹۷۵	حبیب النساء بیگم غلام محمد	تصوّفِ اقبال تعلیماتِ اقبال سے لگاؤ
بنگلور ، ۱۹۵۰ نفیس اکیڈمی ، حیدرآباد دکن ، ۱۹۳۷	اکبر حسین قریشی	تعلیمات و اشاراتِ اقبال
انجمن ترقیِ اردو ، علی گڑھ ، ۱۹۷۰	محمد الحق طیب عثمانی	جوابِ شکوہ حدیثِ اقبال
۱۹۳۶ دارالکتب ، گیا (بہار) ، اگست ۱۹۶۱	غلام دستگیر رشید	حکمتِ اقبال
نفیس اکیڈمی ، حیدرآباد دکن ، ۱۹۳۵	ظفر احمد صدیقی	حکمتِ کلیمی
کال پرنٹنگ پریس ، نئی سڑک ، دہلی ، ۱۹۵۵	میر حسن الدین (مترجم)	ختمِ نبوت اور قادیانیت (اقبال)
احمدیہ پریس ، حیدرآباد دکن	سید زیب النساء کاظمی	خضرِ راہ
کتاب گھر ، علی گڑھ	رضیہ فرحت بانو	خطباتِ اقبال
حال پبلشنگ ہاؤس ، دہلی ، ۱۹۳۶	خاموش لدھیانوی آغا شیر احمد خان	دانائے راز
داثر ادب اردو ، لدھیانہ ، ۱۹۳۰	—	ڈاکٹر اقبال اور ان کی شاعری (ہندی)
—	پیرا لال چوہڑا	ڈاکٹر سر محمد اقبال اور احمدیہ میرزا محمود احمد
—	—	پنجاب جاغت

ہمالیہ بک ہاؤس ، دہلی	سید عبداللہ	رموزِ اقبال
حیدر آباد دکن ، ۱۹۳۳	ڈاکٹر میر ولی الدین	رموزِ اقبال
شانقی لکھنؤ ، ہندوستان ، ۱۹۳۳	آدم الدین احمد	رموزِ بے خودی (ہنگلہ زبان میں)
دارالفکر، دمشق ، ۱۹۶۳	سید ابوالحسن علی ادوی	روائعِ اقبال (عربی)
ادارہ اشاعتِ اردو ، حیدر آباد ، ۱۹۳۲	یوسف حسین خان	روحِ اقبال
انسٹی ٹیوٹ آف انڈیا ، مڈل ایسٹ کالج لکھنؤ ، حیدر آباد ، آندھرا پردیش ، ۱۹۶۳	غلام عمر خان	روحِ اسلام ، اقبال کی نظر میں
کتب خانہ انجمن ترقی اردو ، دہلی	منور لکھنوی (مترجم)	سوزِ اقبال
ہمالیہ بک ہاؤس ، گل چاندنی والی ، دہلی ، ۶ ، فروری ۱۹۷۳	محمد طاہر فاروقی	سیرتِ اقبال
اعظم ایٹیم پریس ، حیدر آباد دکن ، ۱۹۳۲	محمد الدین قادری زور	شادِ اقبال
شعبہ اردو ، سیفہ کالج ، یھوپال ، ۱۹۶۷	عبدالقوی دستوی	علامہ اقبال یوپال میں
مسلم اسٹوڈنٹس فیڈریشن گورکھپور ، ۱۹۳۸	قاضی محمد عدیل عباسی	علامہ اقبال کا پیام طلبائے عصر کے نام
اردو اکیڈمی ، چھتہ بازار حیدر آباد دکن	میر محمود حسین	علامہ اقبال کی داستانِ دکن
نفیس اکیڈمی ، حیدر آباد دکن ، ۱۹۳۳	غلام دستگیر رشید	فکرِ اقبال
فروغ اردو ، لکھنؤ ، ۱۹۵۵	عبدالقوی دریا بادی	فلسفہٴ اقبال

- فلسفہ عجم میر حسن الدین
(مترجم) قیس اکیڈمی، حیدرآباد،
۱۹۳۶، ۱۹۳۳
- کلیاتِ اقبال مرتبہ عبدالرزاق
حیدر آبادی
- کلیاتِ اقبال (فارسی) مولانا حکیم
فیروز الدین احمد
خواجہ معین الدین
جمیل
- لسانِ الغیب مثنوی میرالاسرار
ابو ظفر عبدالواحد
- متاعِ اقبال مردِ مومن
مرفع کلامِ اقبالی
مضامینِ اقبال
- مقالاتِ یومِ اقبال آل احمد سرور
(مرتب)
- مقامِ اعراف اور اقبال اشفاق حسین احمد
ادارہ اشاعتِ اُردو،
حیدر آباد دکن، ۱۹۳۵
- موت و حیاتِ اقبال کے کلام میں رضی الدین احمد
سیکش اکبر آبادی
- قدِ اقبال ابوالحسن علی ندوی
مکتبہ نشریات و تحقیقات
اسلامی، لکھنؤ، ۱۹۷۰
- تقویرِ اقبال فنی تہذیب (انتخابِ کلامِ اقبال)
حافظ سکندر بخت
ادارہ ارتقاۃ ملت،
حیدر آباد دکن
- ۱۹۳۷
- Iqbal, the Poet and His
Message
- عطیہ بیگم اکیڈمی آف اسلامک
پبلیکیشنز، بمبئی، ۱۹۳۷

- وی - جی - کیرنن کتب پبلشرز ، ممبئی ،
۱۹۳۷ (مترجم) *Poems from Iqbal*
- ۱۹۵۱ کلکتہ ، Iqbal Singh *The Ardent Pilgrim*

(۴) اقبال نمبر

- ”اردو“ عبدالجق، اڈیٹر انجمن ترقی اردو ہند،
دہلی، ۱۹۳۸ امرتسر
- ”البيان“ علی گڑھ میگزین“ محمد ابواللیث صدیقی علی گڑھ مسلم یونیورسٹی،
علی گڑھ، اپریل ۱۹۳۸
- ”جوہر“ جامعہ، قرول باغ، دہلی،
۱۹۳۸
- ”سب رس“ حیدر آباد دکن، جون
۱۹۳۸
- ”تحریرک“ گویال متل انصاری مارکیٹ، دہلی، ۶،
۱۹۶۷
- ”صبح امید“ عبدالحمید بوہرے بلاس روڈ
”نگار“ نیاز فتح پوری لکھنؤ
- ”شعرا“ رجم قریشی مدینہ، مینشن، نارائن
گوڈی، حیدر آباد دکن،
۱۱ مئی ۱۹۷۳

(۵) تبصرے

- آثار اقبال غلام دستگیر ادارہ ”آج کل“، دہلی، ۱۵ جون
۱۹۳۵
- اسرار خودی اقبال اسلام جیراچپوری ”الناظر“، لکھنؤ، فروری
۱۹۰۹
- اسرار خودی اقبال ادارہ ”جوہر“، دہلی، اقبال نمبر،
۱۹۳۸

اسرار و رموز پر ایک نظر	عبد عثمان	ادارہ	”جامعہ“ دہلی ، اپریل ۱۹۶۲
اصلاحات اقبال	بشیر الحق دستوی	ادارہ	”چراغِ راہ“ جنوری ۱۹۷۲
اقبال	احمد دین	ادارہ	”زمانہ“ کانپور، نومبر ۱۹۲۸
اقبال	محمد حسین خان	ادارہ	”جامعہ“ دہلی ، دسمبر ۱۹۳۹
اقبال	شکیل الرحمن شمس الرحمن فاروقی		”شبِ خون“ الہ آباد، جولائی - ستمبر ۱۹۷۳
اقبال ، اس کی شاعری اور پیغام	شیخ اکبر علی	ف - ج -	”آج کل“ دہلی ، یکم اکتوبر ۱۹۳۶
اقبال اور اس کا پیغام	میان تصدق حسین خالد	ادارہ	”اُردو“ دہلی ، اپریل ۱۹۳۹
اقبال اور اس کا عہد	جگن ناتھ آزاد	ادارہ	”آج کل“ دہلی ، جنوری ۱۹۶۲
اقبال اور اس کا عہد	جگن ناتھ آزاد	ادارہ	”نگارش“ امرتسر، ستمبر ۱۲ - ۱۱
اقبال اور اس کا عہد	جگن ناتھ آزاد	ادارہ	”صدق جدید“ لکھنؤ، ۱۶ مارچ ۱۹۶۲
اقبال اور اس کا عہد	جگن ناتھ آزاد	ادارہ	”شاعر“ بمبئی ، نومبر ۱۹۶۳
اقبال اور انسان	اشفاق حسین	ریاض احمد خان	”قومی راج“ بمبئی ، یکم اگست ۱۹۷۳
اقبال اور انسان	اشفاق حسین	شعیب اعظمی	”جامعہ“ دہلی ، اکتوبر ۱۹۷۳
اقبال اور انسان	اشفاق حسین	یونس آگ سکر	”شاعری“ بمبئی ، جنوری ۱۹۷۵

اقبال اور انسان	اشفاق حسین	آل احمد سرور "سب رس" حیدرآباد دکن، مارچ ۱۹۷۵
اقبال اور انسان	اشفاق حسین	سید مستفیض الحسن "الحسنات" رام پور، مئی ۱۹۷۵
اقبال اور انسان	اشفاق حسین	ادارہ "تحریر" دہلی، جولائی ۱۹۷۵
اقبال اور انسان	اشفاق حسین	ادارہ "آج کل" دہلی، مارچ ۱۹۷۶
اقبال اور حیدرآباد	نظیر حیدرآبادی	ادارہ "جامعہ" دہلی، اپریل ۱۹۶۲
اقبال اور حیدرآباد	نظیر حیدرآبادی	ادارہ "صدقِ جدید" لکھنؤ ۳ مئی ۱۹۶۲
اقبال اور حیدرآباد	نظیر حیدرآبادی	ادارہ "برہان" دہلی، جولائی ۱۹۶۲
اقبال اور سپہاستِ ملی	رئیس احمد جعفری	ادارہ (م - ج) "معارف" اعظم گڑھ و مئی ۱۹۶۳
اقبال اور قرآن	ابو محمد مصلیح	ادارہ "جامعہ" دہلی، فروری ۱۹۳۱
اقبال اور نظریہ	نعیم صدیقی	ادارہ "زندگی" رام پور، رجب ۵۸۸
اقبال، پاکستان کا شاعر فلسفی	حفیظ ملک	عبدالحق "بہاری زبان" دلی، یکم دسمبر ۱۹۷۳
اقبال پر ایک نظر	تنید محمد شاہ	ادارہ "آج کل" دہلی، ۱۵ اکتوبر ۱۹۳۵
اقبال خواتین کی نظر میں	یکتا امروہوی	و - ع - "آج کل" دہلی، ۱۵ اگست ۱۹۷۳
اقبال قلندر نہیں تھا	صائب عاصمی	ادارہ "صدقِ جدید" لکھنؤ ۱۷ مئی ۱۹۶۳
اقبال قلندر نہیں تھا	صائب عاصمی	ادارہ "پگڈنڈی" امرتسر، جنوری ۱۹۶۸

اقبال کا تھور زمان و مکان	رضی الدین صدیقی	ادارہ	”سب رس“ حیدرآباد دکن، فروری ۱۹۴۴
اقبال کا سیاسی کارنامہ	محمد احمد خان	ادارہ	”صدقِ جدید“ لکھنؤ، ۲۴ اکتوبر ۱۹۵۸
اقبال کا فلسفہ	محمد احمد صدیقی	ض - ا - ب	”کتابی دنیا“ کراچی، فروری ۱۹۶۵
اقبال کا فلسفہ حیات اور شاعری	قاضی محمد عدیل عباسی	عبداللطیف اعظمی	”جامعہ“ دہلی، جنوری ۱۹۷۲
اقبال کا مطالعہ	سید نذیر بنارسی	سید عابد حسین	”جامعہ“ دہلی، مئی ۱۹۴۲
اقبال کے آخری دو سال	عاشق حسین بٹالوی	ادارہ	”برہان“ دہلی، جولائی ۱۹۶۲
اقبال کے آخری دو سال	عاشق حسین بٹالوی	ادارہ	”جامعہ“ دہلی، اپریل ۱۹۶۲
اقبال کے آخری دو سال	عاشق حسین بٹالوی	ادارہ	”صدقِ جدید“ لکھنؤ، ۳ مئی ۱۹۴۲
اقبال کے آخری دو سال	عاشق حسین بٹالوی	ریاض الرحمن شروانی	”علی گڑھ میگزین“ علی گڑھ، اڈیٹر شہریار ”سب رس“ حیدرآباد دکن، فروری ۱۹۴۴
اقبال کے چند جواہر ریزے	خواجہ عبدالحمید س - ق		
اقبال کی کہانی کچھ اُن کی کچھ میری زبانی	ظہیر الدین احمد الجامعی	ا - م - م	”معارف“ اعظم گڑھ، ستمبر ۱۹۵۲
اقبال کی کہانی کچھ اُن کی کچھ میری زبانی	ظہیر الدین احمد الجامعی	ع - م - م	”آج کل“ دہلی، ستمبر ۱۹۵۲
اقبال کی خودی انوار اقبال	صاحبزادہ بشیر مخنی القادری بشیر احمد	ف - ح - ادارہ	”آج کل“ دہلی، ۱۵ اگست ۱۹۴۶ ”صدقِ جدید“ لکھنؤ، ۲۹ ستمبر ۱۹۶۷

انوارِ اقبال	بشیر احمد	ض	”معارف“ اعظم گڑھ ، اکتوبر ۱۹۳۷
بالِ جبریل	اقبال	ادارہ	”ہمایون“ لاہور ، اپریل ۱۹۳۵
بالِ جبریل	اقبال	ادارہ	”اردو“ دہلی ، اپریل ۱۹۳۵
پبلو گرافی آف اقبال (انگریزی)	عبدالغنی و خواجہ نور الہی	ادارہ	”اردو ادب“ علی گڑھ ، مارچ ۱۹۷۵
پیامِ اقبال	مرتب عبدالرحمن طارق	شکیل اختر فاروق	”کتاب نما“ دہلی ، اگست ۱۹۷۵
ترجانِ اسرار	شیخ عبدالرحمن (ترجم)	عرشِ سلسیانی	”آج کل“ دہلی ، اپریل ۱۹۵۲
ترجانِ الاسرار	شیخ عبدالرحمن	ادارہ	”برہان“ دہلی ، جون ۱۹۵۳
تعلیماتِ اقبال	یوسف خان سلیم چشتی	ادارہ	”سب رس“ حیدرآباد دکن، جون ۱۹۴۱
تعلیماتِ اقبال	یوسف خان سلیم چشتی	ف - ج	”آج کل“ دہلی ، یکم فروری ۱۹۴۶
تلمیحات و اشاراتِ اقبال	اکبر حسین قریشی	س - ع	”برہان“ دہلی ، جنوری ۱۹۷۱
تلمیحات و اشاراتِ اقبال	اکبر حسین قریشی	ادارہ	”صدقِ جدید“ لکھنؤ، ۲۸ مئی ۱۹۷۱
تلمیحات و اشاراتِ اقبال	اکبر حسین قریشی	ض	”معارف“ اعظم گڑھ ، اپریل ۱۹۷۲
تلمیحات و اشاراتِ اقبال	اکبر حسین قریشی	ادارہ	”پہاری زبان“ علی گڑھ ، جون ۱۹۷۲
روحِ اسلامِ اقبال کی نظر میں	غلام عمر خان	ادارہ	”صدقِ جدید“ لکھنؤ، ۲۲ جنوری ۱۹۶۵
روحِ اسلامِ اقبال کی نظر میں	غلام عمر خان	ض - ا - ب	”کتابی دنیا“ کراچی، فروری ۱۹۶۵

- روح اسلام اقبال کی غلام عمر خاں م - ج - "نعارف" اعظم گڑھ ،
نظر میں جولائی ۱۹۶۵
- جواب شکوہ محب الحق ا - ج - "فاران" جنور ، فروری
۱۹۳۷
- جاوید نامہ معہ شرح سلیم چشتی شہزاد اختر "سیکولر ڈیموکریسی"
دلی ، مارچ ۱۹۷۳
- جوہر اقبال — ادارہ "برہان" دہلی ، مئی
۱۹۳۰
- حدیث اقبال طیب عثمانی ندوی ادارہ "شاعر" بمبئی ، دسمبر
۱۹۶۱
- حدیث اقبال طیب عثمانی ندوی ادارہ "جامعہ" دہلی ، اپریل
۱۹۶۲
- حدیث اقبال طیب عثمانی ندوی ڈاکٹر "بہاری زبان" علی گڑھ ،
۱۹۶۲ وحید اختر
- حدیث اقبال طیب عثمانی ندوی ادارہ "صدق جدید" لکھنؤ ،
۱۹۶۲
- حدیث اقبال طیب عثمانی ندوی ع - ج - م - "اشارہ" پٹنہ ، مئی
۱۹۶۳
- حکمت حکیمی ظفر احمد صدیقی مسعود حسین "بہاری زبان" علی گڑھ ،
(پس چہ باید کرد خان یکم فروری ۱۹۵۵
کا منظوم ترجمہ)
- خطوط اقبال بنام ترجمہ منظر عباس شمیم حنفی "رفتار" علی گڑھ ، شماره
عطیہ فیضی تقویٰ ۱۹۷۵ - ۱۹۷۳
- ڈاکٹر اقبال اور پیرا لال چوپڑہ ادارہ "آج کل" دہلی ، جنوری
ان کی شاعری ۱۹۵۹
(ہندی)
- رخت سفر مجد انور حارث ع - م - "آج کل" دہلی ، جون
۱۵۲
- رموز اقبال میر ولی الدین ف - ج - "آج کل" دہلی ، ۱۵
ستمبر ۱۹۳۶

”الناظر“ لکھنؤ، اگست ۱۹۱۸	ادارہ	محمد اقبال	رموز بے خودی
”برہان“ دہلی، جنوری ۱۹۶۳	ادارہ	سید ابوالحسن علی خان	روائع اقبال (عربی)
”معارف“ اعظم گڑھ، مارچ ۱۹۶۳	ادارہ	سید ابوالحسن علی خان	روائع اقبال (عربی)
”بہایوں“ مئی ۱۹۶۲	ادارہ	یوسف حسین خان	روح اقبال
”اردو ادب“ علی گڑھ، شمارہ ۳، ۱۹۶۳	ادارہ	فقیر سید وحید الدین	روزگار فقیر
”سب رس“ حیدرآباد دکن، جنوری ۱۹۶۳	ادارہ	فقیر سید وحید الدین	روزگار فقیر
”معارف“ اعظم گڑھ، فروری ۱۹۶۳	ادارہ	فقیر سید وحید الدین	روزگار فقیر
”صدق جدید“ لکھنؤ، ۱۷ جولائی ۱۹۶۳	ادارہ	فقیر سید وحید الدین	روزگار فقیر
”صدق جدید“ لکھنؤ، ۳ جولائی ۱۹۷۰	ادارہ	منشی بشیشور پرشاد	سوز اقبال
”بہاری زبان“ علی گڑھ، ۸ ستمبر ۱۹۷۲	ادارہ	منشی بشیشور پرشاد	سوز اقبال
”معارف“ اعظم گڑھ، اکتوبر ۱۹۶۳	ادارہ	نعیم صدیقی (مرتب)	”سیارہ“ اقبال نمبر
”سب رس“ حیدرآباد دکن، جون ۱۹۶۳	ادارہ	ادارہ ادبیاتِ اردو	شاد اقبال
”اردو“ دہلی، اکتوبر ۱۹۶۶	ادارہ	محمد اقبال	ضربِ کلیم
”بہاری زبان“ علی گڑھ، ۱۵ جولائی ۱۹۶۷	شہریار	عبدالقوی دستوی	علامہ اقبال بھوپال میں
”کتاب نما“ دہلی، اگست ۱۹۶۷	تاجور سامری	عبدالقوی دستوی	علامہ اقبال بھوپال میں

علامہ اقبال بھوپال	عبدالقوی دستوی	ادارہ	”صدقِ جدید“ لکھنؤ، ۳ اگست ۱۹۶۷
علامہ اقبال بھوپال	عبدالقوی دستوی	ادارہ	”نگار“ کراچی، ستمبر ۱۹۶۷
علامہ اقبال بھوپال	عبدالقوی دستوی	اعجاز صدیقی	”شاعر“ بمبئی، اکتوبر، نومبر ۱۹۶۷
علامہ اقبال بھوپال	عبدالقوی دستوی	ماہر القادری	”فاران“ کراچی، اپریل ۱۹۶۸
علامہ اقبال بھوپال	عبدالقوی دستوی	محمد اکبر الدین صدیقی	”سب رس“ حیدرآباد دکن، اگست ۱۹۶۸
علامہ اقبال بھوپال	عبدالقوی دستوی	ادارہ	”صحیفہ“ لاہور، جنوری ۱۹۷۰
علامہ اقبال کی داستانِ دکن	میر محمود حسین	ادارہ	”صدقِ جدید“ لکھنؤ، ۸ نومبر ۱۹۷۵
علامہ اقبال کی شاعری اور پیغام فکرِ اقبال	شیخ اکبر علی	ادارہ	”ہمایون“ لاہور، اکتوبر ۱۹۳۶
کلیاتِ اقبال فارسی	خلیفہ عبدالحکیم	قمر رئیس	”علی گڑھ میگزین“ شماره ۱۹۷۵، ۲
مثنوی سرالاسرار (در تردید فلسفہ خودی ڈاکٹر اقبال)	خواجہ معین الدین	ادارہ	”صدقِ جدید“ لکھنؤ، ۲۰ اگست ۱۹۶۵
مثنوی سرالاسرار (در تردید فلسفہ خودی ڈاکٹر اقبال)	خواجہ معین الدین	ادارہ	”فقون“ لاہور، شماره ۳ ۱۹۶۳
مرقعِ اقبال	عبدالرحمن چغتائی	عبدالحق	”بہاری زبان“ دہلی، یکم جون ۱۹۷۵
مرقعِ کلامِ اقبال	عصمت عارف علوی	شجاعت علی سندیلوی	”فروغِ اردو“ لکھنؤ، جنوری ۱۹۶۵

- مرفق۔ کلامِ اقبال۔ غصمت عارف م - ج - م
علوی
- مضامینِ اقبال تصدق حسین م - ق - ق
- مقامِ اعراف اور اقبال احمد اللہ منصور م - ج - ج
- مکاتیبِ اقبال بنام اقبال ادارہ
خان محمد نیاز الدین
- تقدیرِ اقبال میکش اکبر آبادی ادارہ
- نقوشِ اقبال ابوالحسن علی ادارہ
ندوی
- ہدیہٴ اخلاص بہ عبداللطیف اعظمی اڈیٹر
- حضرتِ اقبال غلام سرور فگار ادارہ
- یادِ اقبال غلام سرور فگار م - ج - ج
- یادِ اقبال غلام سرور فگار م - ج - ج
- A Study in Iqbal's Philosophy* بشیر احمد ڈار م - ع - و
- Iqbal—His Art and Thought* سید عبدالواحد م - ع - و
- Iqbal as a Thinker* م - ع - و
- Introduction to the Thought of Iqbal* لوئس کلاڈمیٹرے ادارہ
- اقبال نمبر ”البیان“ امرتسر ادارہ
- ”معارف اعظم“ اگست ۱۹۶۵
- ”سپرس“ حیدرآباد دکن، فروری ۱۹۴۴
- ”سپرس“ حیدرآباد دکن، اکتوبر ۱۹۴۳
- ”آردو ادب“ علی گڑھ، مارچ ۱۹۵۵
- ”شاعر“ بمبئی، جنوری ۱۹۵۵
- ”صدقِ جدید“ لکھنؤ، ۱۸ ستمبر ۱۹۷۰
- ”علی گڑھ میگزین“ علی گڑھ، اقبال نمبر، اپریل ۱۹۳۸
- ”سپرس“ حیدرآباد دکن، جون ۱۹۴۱
- ”آج کل“ دہلی، یکم دسمبر ۱۹۴۵
- ”آج کل“ دہلی، یکم ستمبر ۱۹۴۵
- ”آج کل“ دہلی، ۱۵ اگست ۱۹۴۵
- ”جامعہ دہلی“، اپریل ۱۹۶۲
- ”جامعہ“ دہلی، البرق ۱۹۳۰

”صبحِ امید“ بمبئی ، جولائی ۱۹۶۷ ”کتاب“ لکھنؤ ، جولائی ۱۹۶۷	}	ادارہ	اقبال نمبر ”تحریک“ دہلی
”آردو“ دہلی ، اپریل ۱۹۳۹		ا - ح -	اقبال نمبر ”جوہر“ دہلی
”آردو“ دہلی ، جولائی ۱۹۳۸		ادارہ	اقبال نمبر ”سپارس“ حیدرآباد دکن
”معارف“ اعظم گڑھ ، اکتوبر ۱۹۶۲		ادارہ	اقبال نمبر ”سیارہ“ لاہور
”آردو“ دہلی ، جولائی ۱۹۳۸		ادارہ	اقبال نمبر ”علی گڑھ“
”آردو“ دہلی ، جنوری ۱۹۳۷		—	اقبال نمبر ”پیرنگ خیال“

(۶) مراسلے

”بہاری زبان“ علی گڑھ ، ۲۳ مارچ ۱۹۵۹	بشیر الحق دسنوی		اصلاحاتِ اقبال
”بہاری زبان“ علی گڑھ ، ۸ اکتوبر ۱۹۶۳	بشیر الحق دسنوی	مندرجہ	اصلاحِ غزلیات نوادرِ اقبال
”بہاری زبان“ علی گڑھ ، یکم مئی ۱۹۶۳	بشیر الحق دسنوی	مندرجہ	اصلاحِ غزلیات نوادرِ اقبال
”صدقِ جدید“ لکھنؤ ، ۳ جون ۱۹۶۵	شمس تبریز خان		اقبال اور قرآن
”بہاری زبان“ دہلی ، ۱۵ اکتوبر ۱۹۶۳	تارا چرن رستوگی		اقبال کا جہان دوست
”بہاری زبان“ دہلی ، ۱۵ فروری ۱۹۷۵	محمد یوسف ٹنگ		اقبال کا سالِ ولادت
”بہاری زبان“ علی گڑھ ، ۸ فروری ۱۹۷۳	عبدالحق		اقبال کا سنِ ولادت

اقبال کا سنِ ولادت	مظفر اقبال	”ہاری زبان“ علی گڑھ ، ۱۵ جولائی ۱۹۶۴
اقبال کا مرتب کردہ اردو کورس	محمد عبداللہ قریشی	”ہاری زبان“ علی گڑھ ، ۸ جون ۱۹۶۵
اقبال کے ایک شعر کا مطلب	سید تقضیل حسین	”ہاری زبان“ علی گڑھ ، ۲۲ نومبر ۱۹۷۲
اقبال کے پرہمتی خاندان کی نشان دہی درکار	تارا چرن رستوگی	”ہاری زبان“ علی گڑھ ، یکم نومبر ۱۹۷۳
اقبال کی ایک غزل	مناظر عاشق پرگٹوی	”ہاری زبان“ علی گڑھ ، ۵ نومبر ۱۹۶۶
اقبال کی تاریخِ پیدائش	تبسم شفائی	”ہاری زبان“ علی گڑھ ، ۱۵ مئی ۱۹۵۹
اقبال کی چند سطریں	جگن ناتھ آزاد	”ہاری زبان“ علی گڑھ ، ۸ ستمبر ۱۹۶۴
اقبال کی ولادت کا سال	فرخ جلالی	”ہاری زبان“ علی گڑھ ، ۲۲ مئی ۱۹۷۳
اقبال کے دو نادر شعر	تارا چرن رستوگی	”ہاری زبان“ دہلی ، ۱۵ نومبر ۱۹۷۵
اقبال نمائش اور سیمینار کا پروگرام بہارِ اردو اگڈیمی	صدرالدین	”ہاری زبان“ علی گڑھ ، ۸ مارچ ۱۹۷۴
اقبالیات و سلیانیات	---ام۔ اے۔ پشاور	”صدقِ جدید“ لکھنؤ ، ۲۰ نومبر ۱۹۶۲
پھول کی پتی سے کٹ سکتا ہے بیرے کا جگر	ابو محمد سحر ، تقضیل حسین ، انجمن آرا، قیصر جہان، حسن عسکری پلنکھوی	”ہاری زبان“ علی گڑھ ، ۲۲ مئی ۱۹۶۷
پھول کی پتی سے کٹ سکتا ہے بیرے کا جگر	شوق معیر عارف لاہور	”ہاری زبان“ علی گڑھ ، ۱۵ جولائی ۱۹۶۷

- بھول کی پتی سے کٹ سکتا ہے
پیرے کا جگر
آغا خلیش کاشمیری
- ڈاکٹر اقبال اور مرزا غالب
سید حامد حسین
- ڈاکٹر اقبال کی ریڈریں
شورش کاشمیری
- ڈاکٹر محمد اقبال کی تنقیدیں
نند لال پروانہ
- شاعر مشرق علامہ اقبال اور
اردو کی درسی کتابیں
عبدالله ولی بخش
قادری
- شاعر مشرق علامہ اقبال کی
تاریخ پیدائش
عبدالعزاز شکیل
- علامہ اقبال اور شیخ
محمد کفایت اللہ
- علامہ اقبال کی پیدائش کا سال
نظیر صوفی ، تارا
چرن رستوگی
- علامہ اقبال کی یاد میں
بشیر الحق دسنوی
- علامہ اقبال کے ایک شعر کا
مفہوم
سید مبارالدین رفعت
- کلیاتِ اقبال
نادم سیتاپوری
- مجزوہ اقبال 'نمایش سری نگر'
جگن ناتھ آزاد
- مقامِ اقبال
مصطفیٰ شروانی
- ہند و پاکستان کے ممتاز ترین
شاعر
جگن ناتھ آزاد
- ”بہاری زبان“ علی گڑھ ،
۱۵ اگست ۱۹۶۷
- ”بہاری زبان“ علی گڑھ ،
۲۲ مئی ۱۹۶۹
- ”بہاری زبان“ علی گڑھ ،
۱۵ مارچ ۱۹۶۵
- ”بہاری زبان“ علی گڑھ ،
۲۲ فروری ۱۹۶۵
- ”بہاری زبان“ علی گڑھ ،
۸ اپریل ۱۹۶۵
- ”بہاری زبان“ علی گڑھ ،
۸ اکتوبر ۱۹۷۲
- ”بہاری زبان“ علی گڑھ ،
۱۵ مارچ ۱۹۶۵
- ”بہاری زبان“ دہلی ،
۱۵ جنوری ۱۹۷۵
- ”بہاری زبان“ علی گڑھ ،
۱۵ مئی ۱۹۵۹
- ”بہاری زبان“ علی گڑھ ،
۲۲ اپریل ۱۹۶۷
- ”بہاری زبان“ علی گڑھ ،
جولائی ۱۹۶۰
- ”بہاری زبان“ علی گڑھ ،
۸ اگست ۱۹۷۳
- ”بہاری زبان“ دہلی ،
۱۵ نومبر ۱۹۷۵
- ”بہاری زبان“ علی گڑھ ،
۱۸ مارچ ۱۹۶۵

(۷) خبریں

”ڈاکٹر اقبال کی مشہور فارسی تصنیف اسرار خودی کا انگریزی ترجمہ ہو گیا اور میکملن کمپنی نے شائع کیا ہے“

— ”زمانہ“ کانپور، جنوری ۱۹۲۱

”ڈاکٹر اقبال کا اردو مجموعہ کلام بانگِ درا کے نام سے لاہور میں شائع ہوا ہے اور اب اسی کا دوسرا ایڈیشن جو کسی قدر کم قیمت پر دستیاب ہو سکے گا لاہور میں زیر طبع ہے۔ کلیات اقبال کے نام سے ایک اور مجموعہ جس کا حجم چار سو صفحات کے قریب ہے حیدر آباد دکن میں شائع ہوا ہے جس میں بعض نظمیں ”بانگِ درا“ سے زائد ہیں اور سوا سو زائد صفحات کا ایک دیباچہ بھی اقبال کے حالات اور شاعری کے متعلق درج کیا گیا ہے۔ یہ مجموعہ مولوی سید نجم الدین صاحب احاطہ معیند جنگ مرحوم، ترب بازار، حیدر آباد دکن سے مل سکتا ہے“

— ”زمانہ“ کانپور، جولائی ۱۹۲۶

”رہوڈس ٹرسٹ کی طرف سے لارڈ لوتھین نے سر محمد اقبال کو آئندہ موسم گرما میں آکسفورڈ یونیورسٹی میں تین لکچر دینے کی غرض سے مدعو کیا ہے۔ یہ سب سے بڑا علمی اعزاز ہے جو آکسفورڈ یونیورسٹی سے کسی اہل علم کی خدمت میں پیش کیا جاتا ہے“

— ”زمانہ“ کانپوری، جولائی ۱۹۳۳

”خالدہ ادیب خاتم کے لکچر۔۔۔ لکچر پر طرح سے کامیاب رہے۔ صدارت ڈاکٹر انصاری، مہاتما گاندھی، مولانا شوکت علی، مولانا سید سلیمان ندوی، ڈاکٹر سر محمد اقبال، بھولا بھائی ڈیسائی، مسز نائیڈو، ڈاکٹر بھگوان داس وغیرہ جیسے لوگوں نے کی۔۔۔“

— ”جامعہ“ دہلی، جنوری ۱۹۳۵

”حال میں ڈاکٹر سر محمد اقبال کے تازہ ترین اردو کلام کا ایک مجموعہ بالِ جبریل کے نام سے شائع ہوا ہے“

— ”زمانہ“ کانپور، جنوری ۱۹۳۵

”پچھلے دنوں ’ضربِ کلیم‘ کے نام سے ڈاکٹر سر محمد اقبال صاحب کے اردو کلام کا ایک دوسرا مجموعہ شائع ہو چکا ہے جس میں ہر جگہ دور حاضر کے خلاف اعلانِ جنگ اور مسلمانوں کے لیے ایک نئی دعوتِ فکر ہے۔ اقبال اب شروع سے آخر تک اسلام اور فلسفہٴ اسلام کے شاعر ہو گئے ہیں۔ ان کی شاعری

کا ملکی یا بین الاقوامی رنگ بالکل مفقود ہو گیا ہے۔ تاہم جو کچھ کہتے ہیں غیور سے پڑھنے کے لائق ہوتا ہے۔ ان کا کلام ہندوستان سیہوں کے لیے یکساں سبق آموز ہے۔ آپ کی ایک جدید فارسی مثنوی 'پس چہ باید کرد ایے اقوام شرقی' و 'مساہیر' زیر طبع ہے اور عنقریب کتب خانہ طلوع اسلام لاہور سے شائع ہونے والی ہے۔

— "زمانہ" کانپور، جنوری ۱۹۳۷ء

"آج کل ڈاکٹر سر محمد اقبال کے تازہ اردو کلام کا مجموعہ 'ضرب کلیم' کے نام سے چھپ رہا ہے اور عنقریب کتب خانہ طلوع اسلام میکلوڈ روڈ لاہور کے اہتمام سے شائع ہوگا"

— "زمانہ" کانپور، جولائی ۱۹۳۷ء

"جاوید نامہ کا اطالوی میں ترجمہ از پروفیسر سینور پارسائی"

— "معیار ادب" بنگلور، مارچ ۱۹۵۶ء

"یوم اقبال" — "بہاری زبان" علی گڑھ، ۸ مئی ۱۹۵۸ء

"علامہ اقبال کے مکان کا تحفظ" — "شاعر" بمبئی، نومبر ۱۹۵۸ء

"علامہ اقبال کی تصانیف اور ترجموں کے قلمی نسخے"

— "شاعر" بمبئی، جولائی ۱۹۵۸ء

"علامہ اقبال پر ڈاکٹر شمل کی نئی کتاب" — "شاعر" بمبئی، دسمبر ۱۹۶۱ء

"اقبال پر مغربی اثرات The Western Influence in Iqbal مقالہ نگار تارا

چرن رستوگی" — "بہاری زبان" علی گڑھ، ۲۲ جنوری ۱۹۶۳ء

"اقبال کو سویت عوام کا خراج عقیدت"

— "بہاری زبان" علی گڑھ، ۸ مئی ۱۹۶۳ء

"اقبال کے کلام کا عربی ترجمہ"

— "بہاری زبان" علی گڑھ، ۲۲ اگست ۱۹۶۳ء

"اقبال کی یرسی بھوپال میں" — "بہاری زبان" علی گڑھ، یکم جون ۱۹۶۵ء

"۱۹۰۵ء کا ایک یادگار دن — علامہ اقبال حضرت سلطان المشائخ کے دربار میں"

— "صبح امید" بمبئی، جون ۱۹۶۶ء

- ”میسور میں یومِ اقبال“ — ”بہاری زبان“ علی گڑھ، ۱۵ جون ۱۹۶۷ء
- ”انوار اقبال شائع ہو گئی مرتبہ بشیر احمد ڈار“
- ”بہاری زبان“ علی گڑھ، ۱۵ جولائی ۱۹۶۷ء
- ”روس میں اقبال کے بارے میں ایک نیا رسالہ“
- ”بہاری زبان“ علی گڑھ، ۱۵ اگست ۱۹۶۷ء
- ”اقبال کے نظریات پر فلم لندن میں“ — ”بہاری زبان“ ۲۲ اپریل ۱۹۶۸ء
- ”مانچسٹر میں یومِ اقبال“ — ”بہاری زبان“ علی گڑھ، ۸ مئی ۱۹۶۸ء
- ”سیونخ میں یومِ اقبال کی یادگار“ — ”بہاری زبان“ علی گڑھ، ۸ مئی ۱۹۶۸ء
- ”یومِ اقبال کی تقاریب“ — ”بہاری زبان“ علی گڑھ، ۲۲ مئی ۱۹۶۸ء
- ”علامہ اقبال پر فلم“ (راولپنڈی کی اطلاع) — ”شاعر“ بمبئی، جون ۱۹۶۸ء
- ”علامہ اقبال کا مصور ایڈیشن عمل چغتائی“
- ”بہاری زبان“ علی گڑھ، ۱۵ اگست ۱۹۶۸ء
- ”علامہ اقبال پر توسیعی لکچر“ — ”بہاری زبان“ علی گڑھ، یکم ستمبر ۱۹۶۸ء
- ”علامہ اقبال کا مصور ایڈیشن (عمل چغتائی)“
- ”شاعر“ بمبئی، ستمبر ۱۹۶۸ء
- ”علامہ اقبال کے خادم علی بخش کا انتقال“
- ”بہاری زبان“ علی گڑھ، ۱۵ جنوری ۱۹۶۹ء
- ”اقبال اکیڈمی - حیدرآباد میں اقبال اکیڈمی کا قیام“
- ”بہاری زبان“ علی گڑھ، ۲۲ فروری ۱۹۷۲ء
- ”علامہ اقبال کی انسانیت دوستی بے مثال، ان کی شاعری نمایاں مقام کی حامل
- شعبہ اردو علی گڑھ مسلم یونیورسٹی میں سیمینار، پروفیسر ال احمد سرور
- کی مخاطبت“ — ”زرقشاں“ حیدرآباد دکن، ۱۵ اپریل ۱۹۷۳ء
- ”اقبال شاعر مشرق، شعبہ اردو دہلی یونیورسٹی“
- ”مورچہ“ گیا، ۲۸ اپریل ۱۹۷۳ء
- ”اقبال تمایش سری نگر“ — ”بہاری زبان“ علی گڑھ، ۸ اکتوبر ۱۹۷۳ء
- ”اقبال سمپوزیم اور تمایش، شعبہ اردو دہلی یونیورسٹی“
- ”بہاری زبان“ علی گڑھ، ۸ جون ۱۹۷۳ء

- ”انڈین انسٹیٹیوٹ آف اقبال کا قیام - حیدرآباد“
- ”بھاری زبان“ علی گڑھ ۱۵ جون ۱۹۷۰
- ”اقبال کی تاریخ پیدائش کا تعین - ۹ نومبر ۱۸۷۷“
- ”بھاری زبان“ دہلی ، ۲۲ مئی ۱۹۷۳
- ”اقبال کا استعاراتی شعور (علی گڑھ مسلم یونیورسٹی میں سمینار)“
- ”بھاری زبان“ دہلی ، ۲۰ مئی ۱۹۷۳
- ”اقبال پر فیچر - علی گڑھ مسلم یونیورسٹی میں شعرائے اردو کی جانب سے اقبال پر آئینہ ادراک کے عنوان سے فیچر پیش کیا گیا ہے“
- ”بھاری زبان“ دہلی ، یکم جون ۱۹۷۳
- ”اقبال کے بنیادی تصورات - حیدرآباد انڈین انسٹی ٹیوٹ کے زیر اہتمام اقبال کے بنیادی تصورات کے سلسلے کا تیسرا لکچر ، فرد اور معاشرہ کے موضوع پر غلام عمر نے دیا۔ محمد مصلح الدین صدیقی نے اقبال پر اور پیرانِ حرم ، پر مقالہ پڑھا“
- ”بھاری زبان“ دہلی ، یکم جون ۱۹۷۳
- ”اقبال اور تصوف - اقبال اکیڈمی حیدرآباد کے زیر اہتمام محفل اقبال“
- ”بھاری زبان“ دہلی ، ۱ دسمبر ۱۹۷۵
- ”بزمِ اردو میں یاد اقبال“ بزمِ اردو راجستھان یونیورسٹی جے پور
- ”بھاری زبان“ دہلی ، یکم جنوری ۱۹۷۵
- ”اقبال بذات خود نئی فکر کے خالق“ جولائی ہال ، حیدرآباد
- ”بھاری زبان“ دہلی ، یکم جنوری ۱۹۷۵
- ”شیش محل میں یومِ اقبال“ بھوپال
- ”بھاری زبان“ دہلی ، ۲۲ مئی ۱۹۷۵
- ”ادارہ اقبالیات کا قیام“ گوبانی
- ”بھاری زبان“ دہلی ، ۲۲ جولائی ۱۹۷۵
- ”اقبال اور تصوف“ حیدرآباد
- ”بھاری زبان“ دہلی ، ۲۲ دسمبر ۱۹۷۵

(۸) تحقیقی کام

علامہ اقبال سے متعلق ہندوستان کی مختلف یونیورسٹیوں میں مندرجہ ذیل موضوعات پر تحقیقی کام ہو چکے ہیں یا ہو رہے ہیں :

پی - ایچ - ڈی

اردو میں نظریہ شاعری ولی بیگم حامدہ مسعود	علی گڑھ مسلم یونیورسٹی
سے اقبال تک	علی گڑھ
اقبال اور روسی	ضیاء الدین کشمیر یونیورسٹی ، سری نگر
اقبال پر مغربی اثرات	تارا چرن رستوگی
اقبالیات کا تنقیدی جائزہ	عبدالحق صدیقی
اقبال کا سیاسی شعور	عبدالرحی عادل
اقبال کا فلسفہ خودی اور اس کا ماخذ و مقصد	آصف جاہ کاروانی لکھنؤ یونیورسٹی ، لکھنؤ
اقبال کی شاعری میں تلمیحات	اکبر حسین قریشی
اقبال کی غزل گوئی	منظور عالم نعمانی
اقبال کے بعد اردو نظم	فہیم محمد خاں
اقبال کے فکر و فن کے سماجی اور ثقافتی سرچشمے	شہناز اختر
فوق البشر کا تصور اور اقبال کا مردِ مومن	حامد ماہر
اقبال اور اردو غزل	محمد ایوب
	سیفیہ کالج ، بھوپال یونیورسٹی ، بھوپال

(۹) مقالات برائے ایم۔ اے۔

شعبہ اُردو، سینیٹہ کالج، بھوپال یونیورسٹی، بھوپال	برجیس جہاں	اقبال اور ہندوستان
شعبہ اُردو، مادھو کالج، وکریم یونیورسٹی اجین	نشاط زریں	اقبال کی شاعری میں حب الوطنی
جموں و کشمیر یونیورسٹی، سرینگر	شمس النساء	اقبال کی شاعری میں رومانیت